

FAMUR

Sprawozdanie Finansowe FAMUR S.A. za rok 2015

Katowice, 2016-04-27

FAMUR

SPIS TREŚCI

DANE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF	5
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 DO 31 GRUDNIA 2015.....	6
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 DO 31 GRUDNIA 2015.....	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014.....	8
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015	9
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 DO 31 GRUDNIA 2015	11
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015.....	13
1. INFORMACJE OGÓLNE	13
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	15
1) Oświadczenie o zgodności	17
2) Połączenie spółek	17
3) Podział spółek	18
4) Wycena do wartości godziwej	18
5) Leasing	18
6) Waluty obce.....	20
7) Świadczenia pracownicze	20
8) Metody wyceny	21
9) Ujmowanie przychodów	21
10) Kontrakty długoterminowe	22
11) Ujmowanie kosztów	22
12) Pozostałe przychody i koszty operacyjne	22
13) Przychody i koszty finansowe	23
14) Koszty odsetek.....	23
15) Podatki	23
16) Rzeczowe aktywa trwałe	24
17) Kombajny.....	25
18) Nieruchomości inwestycyjne.....	26
19) Wartości niematerialne.....	26
20) Utrata wartości	27
21) Zapasy.....	27
22) Odpisy aktualizujące wartość zapasów	27
23) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	28
24) Instrumenty finansowe	29
25) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy	29

26) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe	30
27) Należności z tytułu dostaw i usług	30
28) Pozostałe należności	30
29) Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	30
30) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30
31) Rozliczenia międzyokresowe kosztów	30
32) Rozliczenia międzyokresowe przychodów	31
33) Kapitały własne	31
34) Rezerwy	31
35) Kredyty bankowe	32
36) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe	32
37) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	32
38) Dotacje	32
39) Zysk przypadający na jedną akcję	32
40) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	33
41) Prezentacja w Sprawozdaniu z Przepływów Pieniężnych oraz w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej udzielonych i zaciągniętych pożyczek w ramach Grupy i poza Grupę.	33
42) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych	33
43) Informacje na temat sezonowości	34
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	36
4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE	36
5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI	38
6. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	38
7. KOSZTY ZATRUDNIENIA	39
8. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	39
9. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	40
10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ	42
11. PODATEK DOCHODOWY	42
12. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	43
13. DYWIDENDY	43
14. ZYSK/STRATA PRZYPADAJĄCA NA JEDNĄ AKCJĘ	43
15. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU SPÓŁKI	43
16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	44
17. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	46
18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	48
19. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	48
20. AKTYWA FINANSOWE	49

21. ZAPASY	50
22. KONTRAKTY DŁUGOTERMINOWE	50
23. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	51
24. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE	51
25. KREDYTY I POŻYCZKI	54
26. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE	57
27. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	57
28. PODATEK ODROZCZONY	57
29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	58
30. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	58
31. REZERWY	59
32. KAPITAŁ PODSTAWOWY	62
33. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	62
34. ZYSKI ZATRZYMANE	62
35. SPRZEDAŻ SPÓŁEK ZALEŻNYCH	62
36. PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNAWCZYCH W ZWIĄZKU Z DOKONANYMI POŁĄCZENIAMI SPÓŁEK	62
37. WARTOŚĆ FIRMY	65
38. INSTRUMENTY FINANSOWE	66
39. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	67
40. ZYSKI/STRATY NETTO ORAZ PRZYCHODY/KOSZTY Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	70
41. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	71
42. DOTACJE	72
43. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	73
44. INFORMACJA O ZNACZĄCYCH TRANSAKCJACH Z KLIENTAMI	73
45. INFORMACJE DODATKOWE	73
46. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	74
47. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	76
48. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU	79
49. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	80

DANE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF

Wybrane dane finansowe	PLN	PLN	EURO	EURO
	Rok 2015	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2014
	od 01.01.2015	od 01.01.2014	od 01.01.2015	od 01.01.2014
	do 31.12.2015	do 31.12.2014 dane przekształcone	do 31.12.2015	do 31.12.2014 dane przekształcone
Przychody netto ze sprzedaży	666 484 873,99	708 822 759,93	159 263 256,07	169 198 376,80
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	-5 878 717,47	47 841 911,76	-1 404 778,60	11 420 025,24
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-16 436 071,38	73 845 030,04	-3 927 564,37	17 627 057,04
Zysk (strata)	-5 878 717,47	47 841 911,76	-1 404 778,60	11 420 025,24
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	135 626 869,12	320 306 798,81	32 409 402,87	76 458 310,17
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-227 400 151,97	-97 228 343,50	-54 339 550,75	-23 208 732,60
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	43 901 831,01	-260 007 548,62	10 490 783,55	-62 064 676,35
Przepływy pieniężne netto razem	-47 871 451,85	-36 929 093,31	-11 233 474,56	-8 815 098,78
Aktywa razem	1 363 074 447,37	1 451 946 551,95	319 857 901,53	340 648 605,67
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	606 341 282,35	688 998 898,27	142 283 534,52	161 649 555,00
Zobowiązania długoterminowe	891 232,87	311 142,26	209 135,95	72 998,68
Zobowiązania krótkoterminowe	516 251 256,38	577 922 721,37	121 143 084,92	135 589 405,10
Kapitał własny	756 733 165,02	762 947 653,68	177 574 367,01	178 999 050,67
Kapitał własny	756 733 165,02	762 947 653,68	177 574 367,01	178 999 050,67
Kapitał zakładowy	4 815 000,00	4 815 000,00	1 129 883,84	1 129 671,77
Liczba akcji (w szt.)	481 500 000	481 500 000	481 500 000	481 500 000
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	-0,01	0,1	0	0,02
Rozwodniony zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	-0,01	0,1	0	0,02
Wartość księgowa na jedną akcję	1,57	1,58	0,37	0,37
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję	1,57	1,58	0,37	0,37
			2 015	2 014
		bilans	4,2615	4,2623
		rachunek	4,1848	4,1893

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

-pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2015 roku (odpowiednio za rok 2014) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kurs ten za rok 2015 wyniósł 1 euro = 4,1848 zł i odpowiednio za rok 2014 roku wyniósł 1 euro = 4,1893 zł

-pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2015 roku 1 EUR = 4,2615 zł; na 31 grudnia 2014 roku 1 EUR = 4,2623 zł

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 DO 31 GRUDNIA 2015

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	NOTA	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
		PLN	PLN
Działalność kontynuowana			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	-	666 484 873,99	708 822 759,93
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	3	607 633 696,11	561 280 596,87
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	3	58 851 177,88	147 542 163,06
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		522 111 144,71	455 135 413,75
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	6	469 914 872,25	415 350 228,50
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	6	52 196 272,46	39 785 185,25
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)		144 373 729,28	253 687 346,18
IV. Koszty sprzedaży	6	8 251 769,14	15 941 129,53
V. Koszty ogólnego zarządu	6	129 686 431,81	137 107 563,81
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)		6 435 528,33	100 638 652,84
VII. Pozostałe przychody operacyjne		25 353 131,01	50 865 233,04
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		1 701 957,38	1 083 818,44
2. Dotacje		565 210,87	0,00
3. Inne przychody operacyjne	8	23 085 962,76	49 781 414,60
VIII. Pozostałe koszty operacyjne		48 224 730,72	77 658 855,84
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	0,00
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		7 783 908,43	8 878 683,94
3. Inne koszty operacyjne	8	40 440 822,29	68 780 171,90
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)		-16 436 071,38	73 845 030,04
X. Przychody finansowe	9	26 926 783,49	17 591 882,86
1. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		6 936 867,55	3 535 246,84
- od jednostek powiązanych		6 936 867,55	3 285 246,84
2. Odsetki, w tym:		9 597 608,88	11 114 719,48
- od jednostek powiązanych		246 872,37	167 016,48
3. Zysk ze zbycia inwestycji		7 499,00	100,00
4. Aktualizacja wartości inwestycji		0,00	1 139 080,90
5. Inne		10 384 808,06	1 802 735,64
XI. Koszty finansowe	9	19 221 689,33	33 157 423,45
1. Odsetki, w tym:		15 401 200,85	14 225 025,19
- dla jednostek powiązanych		8 584 757,10	6 205 997,53
2. Strata ze zbycia inwestycji		0,00	0,00
3. Aktualizacja wartości inwestycji		536 672,55	4 612 152,15
4. Inne		3 283 815,93	14 320 246,11
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI+/-XII)		-8 730 977,22	58 279 489,45
XIII. Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych		0,00	0,00
XIV. Zysk (strata) brutto (XIII-XIV+XV)		-8 730 977,22	58 279 489,45
XV. Podatek dochodowy	11	-2 852 259,75	10 437 577,70
a) część bieżąca		0,00	378 837,00
b) część odroczone		-2 852 259,75	10 058 740,70
XVI. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		0,00	0,00
XVII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-5 878 717,47	47 841 911,76
XVIII. Działalność zaniechana		0,00	0,00
XIX. Zysk netto:		-5 878 717,47	47 841 911,76
Zysk (strata) netto		-5 878 717,47	47 841 911,76
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		481 500 000	481 500 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą w zł		-0,01	0,10
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą w zł		-0,01	0,10

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Zysk (strata) netto	- 5 878 717,47	47 841 911,76
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:	-	-
Inne całkowite dochody netto nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych, w tym:		
Zyski straty aktuarialne	898 527,54	681 825,85
Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	-170 720,23	-227 653,73
Razem inne całkowite dochody	727 807,31	454 172,12
Całkowite dochody ogółem	- 5 150 910,16	48 296 083,88

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 DO 31 GRUDNIA 2015

	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem	Kapitał własny Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na 1 stycznia 2015r.(dane przekształcone)	4 815 000,00	373 983 585,47	217 016 529,37	165 559 256,24	1 573 282,60	762 947 653,68	762 947 653,68
Inne całkowite dochody				727 807,32		727 807,32	727 807,32
Zysk (strata) netto				- 5 878 717,47		- 5 878 717,47	- 5 878 717,47
Razem całkowite dochody	-	-	-	- 5 150 910,15	-	5 150 910,15	- 5 150 910,15
Przeniesienie zysku na kap. zapasowy			119 772 897,43	- 119 772 897,43		-	
Z połączenia spółek				- 1 063 578,51		- 1 063 578,51	- 1 063 578,51
Stan na 31 grudnia 2015r.	4 815 000,00	373 983 585,47	336 789 426,80	39 571 870,15	1 573 282,60	756 733 165,02	756 733 165,02

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 dane przekształcone

	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem	Kapitał własny Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na 1 stycznia 2014r.	4 815 000,00	517 516 091,00	229 789 718,07	366 172 090,70	1 573 282,60	1 119 866 182,37	1 119 866 182,37
Inne całkowite dochody			-	454 172,12	-	454 172,12	454 172,12
Zysk (strata) netto			-	47 841 911,76	-	47 841 911,76	47 841 911,76
Razem całkowite dochody	-	-	-	48 296 083,88	-	48 296 083,88	48 296 083,88
Przeniesienie zysku na kap. zapasowy			139 519 457,33	- 139 519 457,33		-	-
Przeniesienie zysku na kap. rezerwowy		108 634 494,47	-	- 108 634 494,47		-	-
Przeniesienie kap. zapasowego na kap. rezerwowy		152 293 000,00	- 152 293 000,00			-	-
Przeniesienie kap. rezerwowego na kap. zapasowy		- 404 460 000,00	404 460 000,00			-	-
Dywidenda		-	- 404 460 000,00			-404 460 000,00	- 404 460 000,00
Z połączenia spółek			353,97	- 754 966,54		- 754 612,57	- 754 612,57
Stan na 31 grudnia 2014 r.	4 815 000,00	373 983 585,47	217 016 529,37	165 559 256,24	1 573 282,60	762 947 653,68	762 947 653,68

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	NOTA	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
		PLN	PLN
A k t y w a			
I. Aktywa trwałe		916 369 271,94	931 755 037,18
1. Wartości niematerialne, w tym:	16	173 949 924,87	180 950 547,40
- wartość firmy		161 350 752,54	161 350 752,54
2. Rzeczowe aktywa trwałe:	17	336 426 068,96	399 499 458,85
2.1. Środki trwałe		328 630 876,62	382 362 386,81
2.2. Środki trwałe w budowie		7 795 192,34	17 137 072,04
3. Należności długoterminowe		4 247 610,65	22 415 207,72
3.1. Od jednostek powiązanych		-	288 558,00
3.2. Od pozostałych jednostek	23	4 247 610,65	22 126 649,72
4. Inwestycje długoterminowe		377 964 350,61	304 477 847,03
4.1. Nieruchomości	18	2 939 250,12	2 939 250,12
4.2. Wartości niematerialne		-	-
4.3. Długoterminowe aktywa finansowe	20	374 995 100,49	301 508 596,91
a) w jednostkach powiązanych:		374 894 306,33	301 407 802,75
b) w pozostałych jednostkach:		100 794,16	100 794,16
4.4. Inne inwestycje długoterminowe		30 000,00	30 000,00
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)		2 831 900,89	624 317,10
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	20 949 415,96	23 787 659,08
II. Aktywa obrotowe		446 705 175,43	520 191 514,77
1. Zapasy	21	148 098 122,71	161 467 946,02
2. Należności krótkoterminowe	24	280 408 203,58	292 085 067,29
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	23	7 761 668,37	14 303 894,38
2.2. Z tytułu dostaw i usług		262 553 329,06	255 178 316,19
2.3. Z tytułu podatków, w tym:		4 016 788,00	16 532 483,44
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 470 862,00	13 039 020,00
2.4. Pozostałe należności		6 076 418,15	6 070 373,28
3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	24	7 306 425,63	5 683 011,78
3.1.Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące jednostek powiązanych		5 298 223,50	5 681 078,03
3.2.Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące pozostałych jednostek		2 008 202,13	1 933,75
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		9 123 451,77	56 994 903,62
5. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	24	1 768 971,74	3 960 586,06
6. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
A k t y w a r a z e m		1 363 074 447,37	1 451 946 551,95

P a s y w a		Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
		PLN	PLN
I. Kapitał własny		756 733 165,02	762 947 653,68
1. Kapitał zakładowy	32	4 815 000,00	4 815 000,00
2. Kapitał zapasowy		336 789 426,80	217 016 529,37
3. Kapitał z aktualizacji wyceny		1 573 282,60	1 573 282,60
4. Pozostałe kapitały rezerwowe		373 983 585,47	373 983 585,47
5. Zyski zatrzymane	34	39 571 870,15	165 559 256,24
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		606 341 282,35	688 998 898,27
1. Rezerwy na zobowiązania		66 679 942,13	86 241 469,34
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	19 197 547,86	24 922 143,06
1.2. Rezerwa na świadczenia pracownicze	31	31 713 325,23	37 673 527,74
a) długoterminowa		20 914 880,88	26 273 453,50
b) krótkoterminowa		10 798 444,35	11 400 074,24
1.3. Pozostałe rezerwy	31	15 769 069,04	23 645 798,54
a) długoterminowe		5 018 476,55	12 549 243,46
b) krótkoterminowe		10 750 592,49	11 096 555,08
2. Zobowiązania długoterminowe		891 232,87	311 142,26
2.1. Kredyty i pożyczki		-	-
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	29	207 151,81	117 367,20
2.3. Inne zobowiązania długoterminowe		684 081,06	193 775,06
3. Zobowiązania krótkoterminowe	30	516 251 256,38	577 922 721,37
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:		79 032 403,07	123 849 866,73
3.1.1. Z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych		5 837 428,46	24 136 181,92
3.1.2. Z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych		73 194 974,61	99 713 684,81
3.2. Zaliczki otrzymane na dostawy		1 758 516,61	21 321 789,23
3.3. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		6 016 176,51	5 891 359,23
3.4. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:		12 193 753,62	18 884 795,45
3.4.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		45 742,72	854 974,00
3.5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	29	144 101,62	14 177 954,21
3.6. Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	25	410 816 068,17	316 795 430,87
3.7. Inne	30	6 290 236,78	77 001 525,65
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	30	22 518 850,97	24 523 565,30
III. Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia		-	-
P a s y w a r a z e m		1 363 074 447,37	1 451 946 551,95

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 DO 31 GRUDNIA 2015

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
I. Zysk (strata) brutto (z rachunku zysków i strat)	- 8 730 977,22	58 279 489,45
II. Korekty razem	144 357 846,34	262 027 309,36
1. Amortyzacja	137 707 527,90	153 985 509,77
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	- 457 365,18	533 169,16
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	- 128 205,76	9 992 115,31
4. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	- 668 262,29	13 600 158,13
5. Zmiana stanu rezerw	- 12 938 404,47	- 32 516 425,13
6. Zmiana stanu zapasów	13 179 393,55	- 17 444 021,06
7. Zmiana stanu należności	39 343 817,08	- 24 256 806,17
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-35 297 882,70	167 955 108,03
9. Podatek dochodowy zapłacony	5 637 496,00	- 10 522 613,00
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	- 2 020 683,80	701 114,32
11. Inne korekty	416,01	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	135 626 869,12	320 306 798,81
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	11 867 713,06	41 084 480,18
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 387 997,95	31 559 363,59
2. Z aktywów finansowych, w tym:	9 479 715,11	9 525 116,59
a) w jednostkach powiązanych	9 251 994,47	9 295 935,33
- zbycie aktywów finansowych		200,00
- dywidendy i udziały w zyskach	417 611,25	3 827 777,61
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych	8 780 627,73	5 450 000,00
- odsetki	53 755,49	17 957,72
b) w pozostałych jednostkach	227 720,64	229 181,26
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych	227 720,64	229 181,26
II. Wydatki	239 267 865,03	138 312 823,68
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	73 351 039,34	129 291 595,29
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne		
3. Na aktywa finansowe, w tym:	165 916 825,69	8 681 228,39
a) w jednostkach powiązanych	163 916 825,69	8 681 228,39
- nabycie aktywów finansowych	144 756 434,76	8 681 228,39
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	19 160 390,93	
b) w pozostałych jednostkach	2 000 000,00	-
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	2 000 000,00	
4. Inne wydatki inwestycyjne		340 000,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	- 227 400 151,97	- 97 228 343,50
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		

I. Wpływy		138 093 666,42		365 953 680,91
1. Kredyty i pożyczki, w tym:		138 093 666,42		365 953 680,91
pożyczki zaciągnięte od jednostek powiązanych		50 499 270,00		333 329 673,00
II. Wydatki		94 191 835,41		625 961 229,53
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli				404 460 000,00
2. Spłaty kredytów i pożyczek, w tym:		66 765 946,22		175 642 406,86
spłata pożyczek zaciągniętych od jednostek powiązanych		8 531 062,68		153 120 000,00
3. Z tytułu innych zobowiązań finansowych				14 407 259,62
4. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		14 290 329,46		18 055 148,27
5. Odsetki, w tym:		13 135 559,73		13 396 414,78
odsetki zapłacone jednostkom powiązanym		8 023 956,01		1 866 259,53
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)		43 901 831,01	-	260 007 548,62
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-	47 871 451,85	-	36 929 093,31
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-	47 871 451,85	-	36 929 093,31
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych				
F. Środki pieniężne na początek okresu		56 994 903,62		93 923 996,93
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)		9 123 451,77		56 994 903,62

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane przez Zarząd Spółki dnia 27 kwietnia 2016 roku oraz podpisane w imieniu Zarządu przez:

Mirosław Bendzera - Prezes Zarządu

Beata Zawiszowska - Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Fryzowicz - Wiceprezes Zarządu

Zdzisław Szypuła - Wiceprezes Zarządu

Dawid Gruszczyk - Wiceprezes Zarządu

Katowice, dnia 27 kwietnia 2016 roku

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015

1. INFORMACJE OGÓLNE

I. Dane Spółki:

Nazwa: FAMUR SA

Siedziba: : Katowice , ul. Armii Krajowej 51

Podstawowy przedmiot działalności:

- produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa (PKD 29.52 A)
- leasing finansowy (PKD 65.21 Z)
- pozostałe formy udzielania kredytów, w zakresie pożyczek pieniężnych poza systemem bankowym (PKD 65.22 Z)
- pozostałe pośrednictwo finansowe, gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKD 65.23Z)
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 70.11.Z)
- kupno i sprzedaż nieruchomości na rachunek własny (PKD 70.12. Z)
- wynajem nieruchomości na rachunek własny (PKD 70.20. Z)
- wynajem samochodów osobowych (PKD 71.10. Z)
- wynajem pozostałych środków transportu lądowego (PKD 71.21. Z)
- wynajem pozostałych maszyn i urządzeń (PKD 71.34. Z)
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu (PKD 51.57. Z)
- pozostała sprzedaż hurtowa nie wyspecjalizowana (PKD 51.70. B)
- działalność rachunkowa księgowa, doradztwo podatkowe (PKD 69.20.Z)

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000048716

II. Czas trwania Jednostki:

Nieograniczony.

III. Okres objęty sprawozdaniem finansowym: 01.01.2015 –31.12.2015.

1. Skład organów Jednostki według stanu na dzień 31.12.2015 r.:

Zarząd:

Na dzień 31.12.2015 r. w skład Zarządu wchodził:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Zdzisław Szypuła	Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Fryzowicz	Wiceprezes Zarządu
Henryk Sok	Wiceprezes Zarządu

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania w skład Zarządu wchodzi:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Zdzisław Szypuła	Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Fryzowicz	Wiceprezes Zarządu
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Skład RN na dzień 31.12.2015 r.

Tomasz Domogała	Przewodniczący RN
Czesław Kisiel	Wiceprzewodniczący RN
Jacek Osowski	Członek RN
Wojciech Gelner	Członek RN
Bogusław Galewski	Członek RN

2. Zmiany w składzie Zarządu Spółki:

Na dzień 01.01.2015r. w skład Zarządu wchodził:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu

W dniu 2 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza FAMUR S.A. podjęła uchwałę o powołaniu do Zarządu z dniem 2 czerwca 2015 roku Pana Henryka Soka, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 2 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza FAMUR S.A. podjęła uchwałę o powołaniu do Zarządu z dniem 2 czerwca 2015 roku Pana Zbigniewa Fryzowicza, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 2 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza FAMUR S.A. podjęła uchwałę o powołaniu do Zarządu z dniem 2 czerwca 2015 roku Pana Zdzisława Szypulę, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 30 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza FAMUR S.A. podjęła uchwałę o powołaniu do Zarządu z dniem 1 stycznia 2016 roku Pana Dawida Gruszczyka, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 1 marca 2016 roku Pan Henryk Sok złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 1 marca 2016 roku.

3. Zmiany w Radzie Nadzorczej Spółki

W dniu 18 czerwca 2015 roku, w związku z wygaśnięciem mandatów członków Rady Nadzorczej FAMUR S.A. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy FAMUR S.A. powołało na kolejną kadencję w Radzie Nadzorczej: Pana Tomasza Domogale, Pana Czesława Kisiel, Pana Jacka Osowskiego, Pana Wojciecha Gelnera oraz Pana Bogusława Galewskiego.

IV. Roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości - nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

V. Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31.12.2015 roku zgodnie z zasadami zawartymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości w kształcie zatwierdzonym przez UE. Sprawozdanie z sytuacji finansowej wraz z notami sporządzono na dzień 31.12.2015 roku, analogicznie okres porównawczy na dzień 31.12.2014. Rachunek Zysków i Strat, Sprawozdanie z całkowitych dochodów, Sprawozdanie ze Zmian w Kapitale Własnym, Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych zostały sporządzone za okres od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku, analogicznie za okres porównawczy od 01.01.2014 roku do 31.12.2014 roku. Sprawozdanie sporządzono w złotych.

VI. Organem zatwierdzającym roczne sprawozdanie spółki FAMUR S.A. zgodnie ze statutem jest Walne Zgromadzenie.

VII. Zarząd podpisuje i składa sprawozdanie finansowe Jednostki razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

VIII. Dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji jest dzień zatwierdzenia go przez kierownictwo jednostki w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej. Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji możliwe jest jeszcze wniesienie korekt do sprawozdania finansowego.

IX. Rada Nadzorcza dokonuje oceny sprawozdania finansowego Jednostki i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF różnią się od MSSF UE.

Spółka skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania MSSF UE, zastosowania KIMSF 21 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku, natomiast zmian do MSR 19 oraz Zmian wynikających z przeglądu MSSF – Cykl 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązujące od 1 stycznia 2015 roku:

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2015

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w roku 2015:

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2015 roku.

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:
 - Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć
Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.
Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
 - Zmiany do MSSF 13 Wycena według wartości godziwej
Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.
Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
 - Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne
Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.
Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
 - KIMSF 21 Opłaty publiczne
Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.
Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 Instrumenty Finansowe** (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe** (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności** (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji** (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami** (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne** (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym** (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem** (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014** (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji** (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 1 Ujawnienia** (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **MSSF 16 Leasing** (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych** (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji** (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- **Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami** (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Oszacowania i osądy

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Założenia i szacunki wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Oszacowania i osądy podlegają regularnej ocenie.

Oszacowania w spółce wpłynęły na następujące obszary sprawozdania finansowego: kontrakty długoterminowe, rezerwy, należności, odpisy dotyczące zapasów.

Szacunki i rezerwy tworzone są wg najlepszej wiedzy, na podstawie danych historycznych. W przypadku kiedy nie można dokonać wiarygodnego szacunku rezerwy nie są tworzone. Spółka ujmuje rezerwy na podstawie zdarzeń przeszłych oraz gdy realizacja obowiązku spowoduje wypływ środków lub korzyści ekonomicznych. Rezerwy ujmowane są gdy prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia jest większe niż to, że do niego nie dojdzie.

W przypadku tworzenia rezerw pracowniczych stosuje się metody aktuarialne. Pierwszym z parametrów są założenia dotyczące mobilności zatrudnionych pracowników. Zastosowano współczynniki w wysokości 10%.

Ponadto w kalkulacjach przyjęto następujące założenia:

- ze względu na długi horyzont czasowy rozpatrywanych zobowiązań, założono realną stopę zwrotu z inwestycji na poziomie 3,4 % rocznie,
- prawdopodobieństwa zgonu oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny
- ze względu na brak wyczerpujących historycznych danych dotyczących nabywania prawa do renty inwalidzkiej prawdopodobieństwa inwalidztwa oparto na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dla wypadków przy pracy przyjęto 50% powyższych tablic)
- Stopa wzrostu płac została przyjęta na poziomie 0 %,
- obliczenia zostały dokonane w złotych polskich.

Kontrakty długoterminowe ujmowane są gdy można wiarygodnie oszacować wynik umowy budowlanej, przychody i koszty są ujmowane poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji działań na koniec okresu sprawozdawczego, mierzonego w oparciu o proporcję poniesionych kosztów z tytułu prac wykonanych do tej pory w stosunku do szacowanych całkowitych kosztów kontraktu, chyba że taka metodologia nie będzie reprezentatywnie przedstawiała stopień zaawansowania prac.

Kiedy nie można wiarygodnie oszacować wyniku na umowie o usługę budowlaną, przychody z tytułu umowy są ujmowane do wysokości poniesionych kosztów umowy oraz jeżeli jest prawdopodobne uzyskanie tych przychodów. Koszty umowy ujmuje się jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione. Gdy jest prawdopodobne, że łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywaną stratę ujmuje się natychmiastowo w koszty.

Sposób tworzenia szacunków dotyczących należności szczegółowo został zaprezentowany w punkcie 28, natomiast sposób wyceny zapasów opisany jest w punkcie 22.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

1) Oświadczenie o zgodności

Niniejsze SF zostało sporządzone na dzień 31.12.2015 roku zgodnie z zasadami zawartymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości zatwierdzonych przez UE.

2) Połączenie spółek

W dniu 3 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia emitenta FAMUR S.A. ze spółką zależną GEORYT sp. z o.o.

W dniu 9 marca 2015 roku Zarząd FAMUR S.A. postanowił podjąć działania mające na celu przeprowadzenie połączenia FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach (jako spółki przejmującej) z Zakładem Maszyn Górniczych GLINIK sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach (jako spółki przejmowanej). W dniu 16 marca 2015 roku został podany do publicznej wiadomości plan połączenia Emitenta ze spółką zależną. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. w dniu 23 kwietnia 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie połączenia obu spółek.

W dniu 1 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia emitenta FAMUR S.A. ze spółką zależną Zakładem Maszyn Górniczych GLINIK sp. z o.o.

Połączenie spółek nastąpiło na podstawie art. 492 §1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, z uwzględnieniem art. 515 §1 oraz art. 516 §6 Kodeksu Spółek Handlowych, to jest przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą, bez podwyższania kapitału zakładowego spółki przejmującej i zostało rozliczone metodą tożsamą z metodą łączenia udziałów.

W dniu 17 grudnia 2015 roku Zarząd Famur S.A. postanowił podjąć działania mające na celu przeprowadzenie połączenia FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach (jako spółki przejmującej) z FAMUR BRAND sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (jako spółki przejmowanej). W dniu 17 grudnia 2015 roku został podany do publicznej wiadomości plan połączenia Emitenta ze spółką zależną. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. w dniu 7 marca 2016 roku podjęło uchwałę w sprawie połączenia obu spółek. W dniu 1 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy Katowice Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia FAMUR S.A. (jako spółka przejmująca) ze spółką FAMUR Brand Sp. z o. o. (jako spółka przejmowana). Połączenie spółek nastąpiło na podstawie art. 492 §1 pkt. 1 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej – Famur Brand Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach - na spółkę przejmującą - FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach.

W dniu 30 grudnia 2015 r. nastąpiło podpisanie przez FAMUR S.A. ze współnikami Elgór + Zamet Sp. z o.o. z siedzibą w Piekarach Śląskich umowy inwestycyjnej dotyczącej planowanego połączenia Emitenta z Elgór + Zamet Sp. z o.o. Tym samym, w dniu 30 grudnia 2015 r. Zarząd FAMUR S.A. postanowił podjąć decyzję o zamiarze połączenia Emitenta ze spółką Elgór + Zamet Sp. z o.o. W dniu 15 stycznia 2016 r. Zarząd Famur S.A. podjął decyzję o przyjęciu planu połączenia Emitenta ze spółką Elgór + Zamet Sp. z o.o. oraz podał do publicznej wiadomości uzgodniony i podpisany przez obie Spółki plan połączenia.

3) Podział spółek

W dniu 30 kwietnia 2015 r. Zarząd FAMUR S.A. podjął decyzję o zamiarze podziału FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach poprzez wydzielenie oraz podał do publicznej wiadomości plan podziału Emitenta ze spółką FAMUR PEMUG sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (jako spółką przejmującą). Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. w dniu 30 października 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie podziału Emitenta przez wydzielenie. W dniu 12 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy Katowice Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania podziału Emitenta.

Podział Emitenta nastąpił na podstawie art. 529 § 1 pkt. 4 ksh, przez przeniesienie części majątku Spółki Dzielonej, w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ kc, jaką stanowi oddział działający pod nazwą: FAMUR Spółka Akcyjna Infrastruktura Kopalni oddział w Katowicach do istniejącej spółki – FAMUR PEMUG sp. z o.o. jako Spółki Przejmującej (podział przez wydzielenie), w zamian na udziały w podwyższonym kapitale Spółki Przejmującej, które zostaną objęte w całości przez akcjonariusza Spółki Dzielonej tj. Famur Finance POLSKIE MASZYNY GÓRNICZE SPÓŁKA AKCYJNA S.K.A

Przekształcenie danych porównawczych w związku z dokonanymi połączeniami Spółki FAMUR S.A. ze spółkami zależnymi przedstawiono w nocie 36.

W związku z opisanymi wyżej połączeniami spółek w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok 2015 oraz w przekształconych danych porównawczych za rok 2014 rozpoznano wartość firmy. Szczegóły zostały przedstawione w nocie 37.

4) Wycena do wartości godziwej

Spółka wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych.

5) Leasing

Jednostka jest stroną umów leasingowych, na mocy których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe przez uzgodniony okres. Spółka oddaje środki do używania zarówno w leasing finansowy jak i operacyjny. Klasyfikacji leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu. Jeżeli w jakimkolwiek momencie leasingobiorca i leasingodawca postanawiają zmienić warunki umowy leasingowej, z wyjątkiem jej odnowienia, w sposób który prowadziłby do zmiany jej kwalifikacji, jak gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania. Jednakże zmiany oszacowań (np. zmiany szacowanego okresu ekonomicznego) lub zmiany okoliczności (np. niedopełnienie warunków umowy leasingowej przez leasingobiorcę) nie upoważniają do zmiany klasyfikacji umowy leasingowej dla celów rachunkowych.

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę.

Jednostka zalicza umowę najmu, dzierżawy do umowy leasingu finansowego, jeśli umowa spełnia razem lub osobno między innymi niżej wymienione warunki:

- leasingobiorca może wypowiedzieć umowę leasingową, straty leasingodawcy z tytułu tego wypowiedzenia ponosi leasingobiorca,
- leasingobiorca ma możliwość kontynuowania leasingu przez dodatkowy okres za opłatą, która jest znacznie niższa od opłat obowiązujących na rynku,
- aktywa (w tym kombajny) mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu.

Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

a) Jednostka jako leasingodawca

W przypadku podejmowania decyzji na temat klasyfikacji umów dotyczących maszyn urządzeń górniczych głównym kryterium jakie Spółka powinna brać pod uwagę jest długość okresu trwania leasingu oraz warunek przeniesienia własności przedmiotu leasingu na korzystającego po okresie trwania umowy. Jeżeli własność przedmiotu umowy jest przenoszona na korzystającego po okresie trwania leasingu, to Spółka traktuje umowę jako umowę leasingu finansowego. Jeżeli własność przedmiotu umowy nie jest przenoszona na korzystającego, istnieje przesłanka do zakwalifikowania umowy jako leasingu operacyjnego (dzierżawa).

Spółka jako leasingodawca ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto (MSR 17 § 36). Należne opłaty leasingowe Spółka traktuje jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które są dla Spółki zwrotem zainwestowanych środków i wynagrodzeniem za usługi. Spółka ujmuje przychody finansowe w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto w ramach leasingu finansowego. Spółka przychody finansowe przyporządkowuje przez okres leasingu w sposób racjonalny i systematyczny.

Będąc producentem wyleasingowanych składników majątku oraz kwalifikując bilansowo i podatkowo umowę jako leasing finansowy spółka rozpoznaje umowę jako leasing w momencie rozpoczęcia okresu leasingu jako przychody ze zwykłej sprzedaży, które stanowią dla spółki będącej producentem wartość godziwą składnika aktywów oddanego w leasing lub, jeżeli jego kwota jest niższa od wartości godziwej, wartość bieżącą minimalnych opłat leasingowych przypadających leasingodawcy, ustalonych według rynkowej stopy procentowej. Za koszt własny sprzedaży ujęty w momencie rozpoczęcia okresu leasingu uważa się cenę nabycia (tkw) przedmiotu leasingu (parg.44 MSR 17).

W przypadku sprzedaży wierzytelności z tyt. leasingu instytucji finansowej – nabywca płaci część kapitałową, natomiast część odsetkową spółka rozlicza w przychodach raty odsetkowe wynikające z umowy leasingowej z upływem terminu płatności, natomiast w koszty zalicza dyskonto banku (określone w umowie) proporcjonalnie do rozpoznanych przychodów. Różnica pomiędzy miesięczną ratą czynszu odsetkowego określoną w umowie leasingowej a miesięczną ratą dyskonta należnego Bankowi z tytułu umowy wykupu wierzytelności będzie stanowiła dochód spółki.

Na koniec każdego kwartału spółka uzyska potwierdzenie z banku o stanie wierzytelności wobec Leasingobiorcy – ustalenie prawidłowego zobowiązania warunkowego.

b) Jednostka jako leasingobiorca

Na dzień rozpoczęcia leasingu, Spółka jako leasingobiorca ujmuje leasing finansowy w bilansie jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej.

Powstałe z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego z rozróżnieniem na zobowiązania krótko i długoterminowe.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe dotyczące danego okresu są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

Środki trwale objęte umową, która w oparciu o przepisy MSR 17 nie spełnia warunków leasingu finansowego Spółka kwalifikuje jako leasing operacyjny i ujmuje będąc:

- Wyzierżawiającym - jako rzeczowe aktywa trwale i dokonuje odpisów amortyzacyjnych. Spółka rozpoznaje przychody z tytułu umowy leasingu operacyjnego (dzierżawy) w wysokości naliczonych opłat leasingowych równomiernie w okresie trwania umowy
- Dzierżawcą - wyłącznie naliczone i zapłacone z tego tytułu opłaty leasingowe przez okres leasingu. Bieżąca opłata leasingowa jest ujmowana w pozycji zobowiązań oraz kosztów. W momencie zapłaty zobowiązanie zostaje rozliczone. Spółka ujmuje w bilansie wyłącznie zobowiązania odnoszące się do bieżącej należnej opłaty leasingowej.

6) Waluty obce

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Jednostki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej”). Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych, które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Jednostki.

b) Transakcje i salda

Stosownie do § 22 MSR 21 dniem zawarcia transakcji jest dzień, w którym transakcja po raz pierwszy spełnia warunki ujęcia jej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Zgodnie z MSR 21 § 21 transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji. Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka,
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka,

Na każdy dzień bilansowy

- przeliczenia pozycji pieniężnych to jest: należności, zobowiązań, środków pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, środków o charakterze depozytu przy zastosowaniu kursu natychmiastowej wymiany lub stosując uproszczenie, kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski.
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

7) Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółka ujmuje w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia jest wypłacane lub należne.

W spółce definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- wynagrodzenia za urlopy,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy
- odprawy emerytalne
- odprawy rentowe
- rezerwy na węgiel i ekwiwalent węglowy dla pracowników i emerytów.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami Jednostka uznaje za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność ujmowaną z chwilą wystąpienia nieobecności.

Płatne zwolnienia chorobowe Jednostka zalicza do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Jednostka ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne, odprawy rentowe i nagrody jubileuszowe – Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne i rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę.

Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Koszty odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych Spółka ujmuje w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia jest wypłacane lub należne.

8) Metody wyceny

Jednostka na dzień bilansowy dokonuje wyceny świadczeń pracowniczych / nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, odpraw rentowych / metodami aktuarialnymi.

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników
- stopa procentowa
- stopa wzrostu płac

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

9) Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- Spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągальności należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur lub umów z kontrahentami, a w przypadku kontraktów długoterminowych według stopnia zaawansowania umów. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą.

b) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne.

c) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności.

d) Przychody z tytułu leasingu

Przychody z tytułu leasingu ujmuje się co miesiąc w trakcie trwania umowy dzierżawy.

10) Kontrakty długoterminowe

Umowa o usługę budowlaną to umowa, której przedmiotem jest budowa składnika aktywów lub zespołu aktywów, które są ze sobą ściśle powiązane lub wzajemnie zależne pod względem projektowym, technologicznym lub ze względu na ich funkcję użytkową czy ostateczne przeznaczenie lub sposób użytkowania.

Jednostka ujmuje przychody i koszty związane z umową o budowę, jeżeli:

- wynik umowy można wiarygodnie oszacować,
- cykl realizacji umowy rozpoczyna się i kończy w innym okresie sprawozdawczym

Stan zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych. Przychody z umowy o usługę budowlaną ujmowane są w rachunku zysków i strat na koniec okresu sprawozdawczego, proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy przychody ujmuje się tylko do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania oraz koszty umowy ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Przewidywaną stratę z tytułu realizacji umowy o usługę budowlaną Spółka ujmuje bezzwłocznie jako koszt.

11) Ujmowanie kosztów

➤ Koszt wytworzenia sprzedanych produktów

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Jednostki z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostka prowadzi ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie funkcjonalnym (kalkulacyjnym), w którym rozwinięte symbole poszczególnych kont pozwalają na wyodrębnienie układu rodzajowego tych kosztów.

12) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np.: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne)

13) Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

14) Koszty odsetek

Zgodnie z MSR 23:

- Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów aktywowanych,
- Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów,

W zakresie, w jakim środki pożyczają się specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować jako część tego składnika aktywów, ustala się jako różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego poniesionymi z tytułu danej pożyczki lub kredytu w danym okresie, a przychodami z tytułu tymczasowego zainwestowania pożyczonych środków.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego jako części ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów rozpoczyna się, gdy:

- ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
- ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego oraz
- działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są w toku.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zawiesza się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej. Poza tym aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zaprzestaje się wówczas, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.

15) Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

a) Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

b) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

➤ Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z podatku odroczonego wynika z:

- Początkowego ujęcia wartości firmy,

- Początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

➤ Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. Zestawienie utworzonych rezerw i aktywów z tytułu podatku dochodowego zaprezentowano w nocie 28 Aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%.

c) Inne podatki

Przychody i koszty są pomniejszone o wartość podatku od towarów i usług.

16) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową, określić sposób *amortyzacji*.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się jako składnik aktywów, tylko wtedy gdy :

- a) istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów oraz
- b) cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez Spółkę można ocenić w wiarygodny sposób.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację w przypadku gdy nakłady stanowią odrębny komponent.

Spółka wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Na dzień przejścia na MSSF Jednostka dokonała wyceny środków trwałych według wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawców.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,23 – 33,33%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2,00 – 66,67%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,55 – 100%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	2,00 – 100%
V	maszyny i urządzenia specjalne	2,40 – 100%
VI	urządzenia techniczne	2,75 – 100%
VII	środki transportu	4,00 – 100%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,00 – 100%

Amortyzację składnika rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym jest on dostępny do użytkowania, po dostosowaniu składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami określonymi w zasadach rachunkowości.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Rzeczowe aktywa trwałe, dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność jako podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych Jednostka przyjęła ekonomiczny okres ich użytkowania.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółki na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Składniki aktywów – również kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z przesłanek określonych w MSR 16 § 55, a mianowicie:

- zostały przeznaczone do sprzedaży (lub włączone do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5,
- zostały postawione w stan likwidacji,
- lub zostały całkowicie zamortyzowane.

17) Kombajny

Jednostka amortyzuje wszystkie kombajny, które nie spełniają kryteriów przekształcenia na leasing finansowy. Odpisy amortyzacyjne za każdy okres są ujmowane jako koszt danego okresu. Wartość końcowa kombajnów ze względu na to, że pracują w warunkach ekstremalnych jest trudna do określenia.

Kombajny powracające z dzierżawy

Jednostka dokonuje wstępnej wyceny kombajnów powracających po umownym okresie, które zostały przekształcone na podstawie zasad zawartych w MSR 17.

Podstawą wstępnej wyceny – jest wartość netto ustalana na podstawie ekonomicznego okresu użytkowania kombajnu. Dodatkowej weryfikacji wartości bilansowej / godziwej / dokonują służby techniczne spółki, które do właściwej wyceny wykorzystują całą wiedzę na temat wycenianego kombajnu / min. warunki pracy w kopalni, sposób obsługi, czas trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy /.

18) Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach tylko wtedy, gdy:

- uzyskanie przez jednostkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia

Wartość godziwą gruntów oraz budynków ustala się zazwyczaj na podstawie wyceny opartej na ewidencji transakcji rynkowych, dokonywanej zwyczajowo przez profesjonalnych rzeczoznawców. Wartość godziwą maszyn i urządzeń stanowi zazwyczaj ich wartość rynkowa ustalona na podstawie wyceny rzeczoznawców

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wyceniane są zgodnie z wymogami MSR 16 określonymi dla modelu opartego na godziwej tj. wykazuje się w wartości godziwej pomniejszonej o kwotę późniejszego umorzenia i późniejszych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości narastająco.. Przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się wówczas , gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania – par. 57 MSR 40

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się z ksiąg w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

Zyski lub straty wynikające z wycofania z użytkowania lub zbycia nieruchomości inwestycyjnej ustala się jako różnicę między przychodami netto ze zbycia a wartością bilansową danego składnika aktywów oraz ujmuje w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano likwidacji lub sprzedaży.

19) Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych Jednostka ujmuje tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Jednostka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących stawek:

Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
oprogramowanie komputerowe	50%
koszty prac rozwojowych	33,33-100%
pozostałe	12,5 – 50%

Jednostka nie zalicza do wartości niematerialnych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 3, 5 tys. zł. Wydatki na ich nabycie Jednostka całkowicie odnosi w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

a) Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie – Koszty badań i prac rozwojowych

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy:

- realizowany jest ściśle określony projekt (np. oprogramowanie lub nowe procedury);
- prawdopodobne jest, że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne;
- koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych Jednostki , wytworzonych we własnym zakresie, obejmuje wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Jako składnika wartości niematerialnych Jednostka zgodnie z postanowieniami MSR 38 nie ujmuje:

- wartości firmy wytworzonej przez Spółkę we własnym zakresie,
- nakładów na rozpoczęcie działalności, kosztów działalności szkoleniowej, nakładów na reklamę i promocję, nakładów na przemieszczenie lub reorganizację części lub całości przedsiębiorstwa.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione. Koszty prac rozwojowych uprzednio odniesione do

rachunku zysków i strat nie mogą być ujęte jako aktywa w późniejszym okresie. Koszty prac rozwojowych posiadające określony okres użytkowania, które zostały skapitalizowane, amortyzuje się metodą liniową od 1 do 3 lat.

b) Oprogramowanie komputerów

Oprogramowania oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe kapitalizuje się na podstawie kosztów poniesionych w celu nabycia i doprowadzenia określonego oprogramowania do użytkowania. Nakłady te amortyzuje się przez 2 lata.

20) Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje przeglądu składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, Jednostka analizuje:

- Przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania, np.:
 - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
 - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Spółki zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Spółka prowadzi działalność,
 - wartość bilansowa aktywów netto Spółki jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
- Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
 - dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
 - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

Na dzień bilansowy w Spółce nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.

21) Zapasy

Spółka wycenia zapasy w cenie zakupu, w przypadku, gdy koszty związane z zakupem są nieistotne. Spółka ujmuje zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania materiałów i usług.

Materiały i towary- Jednostka stosuje do wyceny zapasów materiałów i towarów cenę nabycia. Jedynie w przypadkach, gdy nie jest możliwe przyporządkowanie kosztów transportu, zapas wycenia się w wartości nie uwzględniającej kosztów transportu. Koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów, których nie można bezpośrednio przyporządkować do zakupionego materiału, Spółka biorąc pod uwagę kryterium istotności, rozlicza je proporcjonalnie do zużytych materiałów na poszczególnych zleceniach produkcji w toku.

Wyroby gotowe i produkcja w toku - Zgodnie z MSR 2 na koszty wytworzenia zapasów składają się z kosztów bezpośrednio związanych z jednostką produkcji, takie jak bezpośrednia robocizna. Składają się na nie także systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, przeniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

22) Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Utrata wartości zapasów następuje wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, iż posiadane materiały lub wyroby gotowe nie przyniosą w przyszłości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Utrata wartości może następować na skutek:

- a) uszkodzenia
- b) całkowitej lub częściowej utraty przydatności,
- c) spadku cen sprzedaży.

Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem przydatności lub pod kątem utworzenia odpisów aktualizujących. Utrata wartości zapasów szacowana jest indywidualnie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na przeznaczenie zapasów:

- w stosunku do wartości materiałów i innych surowców przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji - nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości co najmniej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia,
 - w stosunku do zapasów przeznaczonych do sprzedaży decydującym kryterium jest możliwa do uzyskania cena sprzedaży, wynikająca z umowy, zamówienia lub oferty.
 - brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów w przypadku uszkodzenia, utraty przydatności lub spadku cen sprzedaży, możliwej do osiągnięcia na rynku stanowi przesłankę do dokonania odpisów aktualizujących.
- Decyzje o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmuje każdorazowo Zarząd na podstawie wniosku służb odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Odpis aktualizujący księguje się w ciężar kosztów operacyjnych. Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartości zapasów wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania, ujmuje się jako zmniejszenia kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce.

23) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową spółki ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności:

- a) ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- b) ryzyka płynności – ryzyko, że spółka napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- c) ryzyka rynkowego – ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe

Główne ryzyko spółki związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi / ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe / oraz zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów / ryzyko stopy procentowej /.

Spółka dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w spółce związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Zgodnie z MSSF 7 punkt 34-36 Jednostka dokonuje analizy poszczególnych pozycji aktywów narażonych na ryzyko kredytowe tj. należności z tyt. dostaw i usług, należności z tyt. leasingu, pożyczki udzielone, środki pieniężne. Ryzyko kredytowe wynika z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności bądź spłaty udzielonych pożyczek.

Spółka na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górnictwa i w stosunku do tych należności, w tym także należności z tytułu leasingu występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe / akredytywa, gwarancje bankowe / co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

Na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości spółka tworzy odpisy aktualizujące, których wartość zaprezentowana została w notcie nr 24.

Ryzyko płynności

Spółka narażona jest na to ryzyko w przypadku gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Spółka zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykl rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

Ryzyko rynkowe

- ryzyko walutowe – związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: zawieranie umów o terminową wymianę walut typu Forward oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym.
- ryzyko stopy procentowej – Spółka narażona jest na to ryzyko z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. 100% wartości kredytów to kredyty zaciągnięte w PLN, dlatego też Spółka na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty. Zarząd ocenia, że, ryzyko to jest obecnie niewielkie.
- ryzyko cenowe – na ryzyko wzrostu cen Spółka narażona jest w przypadku materiałów niezbędnych dla działalności, głównie wyrobów hutniczych. Spółka dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach

z odbiorcami / branża hutnicza , hydrauliczna , elementy śrubowe / możliwości negocjacji cen oraz w formie tzw. zamówień otwartych , które pozwalają zagwarantować cenę i ilość dostawy , odbiór zaś poszczególnych partii odbywa się sukcesywnie w miarę potrzeb .Spółka w zakresie w jakim jest to możliwe posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

24) Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Jednostki w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy. Jako instrument finansowy Jednostka kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, Jednostka klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- a) instrumenty przeznaczone do obrotu** – składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które zostały nabyte lub powstały głównie po to, by generować zysk uzyskiwany dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny lub marży maklerskiej,
- b) instrumenty finansowe utrzymywane do terminu zapadalności** – aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które jednostki zamierzają i są w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem pożyczek udzielonych przez jednostki i wierzytelności własnych jednostek,
- c) Pożyczki i należności** - są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, innymi niż aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy lub aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.
- d) instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży** - to aktywa finansowe nie będące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami utrzymywanymi do terminu zapadalności, a także nie będące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Spółka dzieli zobowiązania finansowe na dwie kategorie

- zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inne zobowiązania (nie zaklasyfikowane do pierwszej kategorii).

Do pierwszej kategorii zalicza się głównie instrumenty pochodne oraz zobowiązania zaciągnięte dla realizacji krótkoterminowych zysków. Do drugiej kategorii zalicza się zobowiązania, które nie zostały przyporządkowane do zobowiązań w wartości godziwej przez wynik finansowy, czyli kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pożyczki zaciągnięte, obligacje wyemitowane itp.

Inne zobowiązania finansowe wyceniane są na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne.

Nie później niż na dzień zawarcia kontraktu Spółka zobowiązana jest do wprowadzenia do ksiąg rachunkowych emitowanego lub wystawionego instrumentu, a także możliwych do wyróżnienia wskaźników tego instrumentu odpowiednio zakwalifikowanych do kapitałów własnych jako instrumenty kapitałowe, zobowiązań krótkoterminowych lub długoterminowych również wtedy, gdy składnik mający charakter zobowiązania nie jest instrumentem finansowym.

Różnice z przeszacowania oraz osiągnięte przychody lub poniesione straty, stosownie do kwalifikacji instrumentu finansowego, wpływają odpowiednio na wynik finansowy (zobowiązania) lub kapitał z aktualizacji wyceny (instrumenty kapitałowe).

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Spółka wycenia w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej uiszczanej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny aktywów i zobowiązań finansowych za wyjątkiem tych zakwalifikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu.

Spółka do pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych zalicza papiery wartościowe (obligacje, certyfikaty inwestycyjne, bony skarbowe i inne) o dłuższej niż 3 miesiące, lecz krótszej niż rok od dnia bilansowego dacie wykupu, pożyczki oraz lokaty bankowe o terminie zapadalności dłuższym niż 3 miesiące ale krótszym niż rok od dnia bilansowego. W przypadku obligacji - dyskonto rozliczne jest według efektywnej stopy wprost proporcjonalnie do okresu, w którym świadczenie jest spełniane.

25) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółka wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: aktywa utrzymywane do terminu zapadalności, pożyczki udzielone i należności własne oraz pozostałe zobowiązania finansowe, które nie zostały zakwalifikowane do obrotu, w przypadku powyższych tytułów wycena może odbywać się także:

- a) w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący.
- b) w kwocie wymagającej zapłaty: należności i zobowiązania o krótkim terminie zapadalności/wymagalności,
- c) według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży.

26) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe

Instrument kapitałowy to umowa dająca prawo do udziału w aktywach Spółki pomniejszonych o wszystkie zobowiązania. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Jednostkę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

27) Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są instrumentem generującym odsetki. Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej a następnie według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o utworzone w okresie późniejszym odpisy aktualizujące wartość z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący wartość z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmuje się w rachunku zysków i strat. Decyzję o tworzeniu odpisu podejmuje Zarząd.

28) Pozostałe należności

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu sprzedaży:

- rzeczowych aktywów trwałych
- finansowych aktywów trwałych
- zorganizowanej części przedsiębiorstwa

29) Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Inwestycje w jednostkach zależnych wykazywane są w cenie nabycia. Spółka tworzy odpisy na posiadane udziały i akcje zagranicznych spółek zależnych, w sytuacji, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości przez składnik aktywów. Spółka posiadająca udziały/akcje tworzy odpisy w wysokości w jakiej wartość bilansowa inwestycji przekracza wartości bilansowe aktywów netto spółki zagranicznej.

30) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank wiodący, z którego usług korzysta Spółka. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

31) Rozliczenia międzyokresowe kosztów

a) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów – obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, Jednostka uwzględnia zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

b) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów – dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany rok obrotowy zgodnie z zasadą współmierności.

W praktyce mogą to być przede wszystkim:

- koszty stanowiące ściśle oznaczone świadczenia przyjęte przez spółkę, lecz jeszcze nie będące zobowiązaniem,
- prawdopodobne koszty, których kwota lub data powstania zobowiązania z ich tytułu nie są jeszcze znane

Przy ich tworzeniu Spółka kieruje się zasadą istotności. Rozliczenia międzyokresowe bierne obejmują zwłaszcza przewidywane koszty:

- wypłat premii z zysku, nagród jubileuszowych,
- przewidywane koszty audytu

32) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych oraz dotacji, których rozliczenie nastąpi w przyszłym okresie.

33) Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Zyski zatrzymane

➤ Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

➤ Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość

W kapitale zapasowym jest zawarty kapitał z aktualizacji dotyczący przeszacowania środków trwałych na 1 stycznia 1995, który został rozliczony na dzień przejścia na MSR.

➤ Zyski zatrzymane

Pozycja Zyski zatrzymane odzwierciedla

- nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia
- efekty ewentualnych zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich, a ujawnionych w bieżącym roku
- wynik roku bieżącego

34) Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółka tworzy rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np., naprawy gwarancyjne).

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Spółkę w okresie gwarancji.

35) Kredyty bankowe

Kredyty prezentowane są w pasywach z podziałem na:

- kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada do 12 miesięcy od dnia bilansowego
- kredyty długoterminowe, dla których okres zapadalności wynosi powyżej 1 roku.

Na dzień bilansowy Spółka dzieli zobowiązania z tytułu kredytów na część krótkoterminową oraz długoterminową.

Na dzień bilansowy Spółka wycenia kredyty długoterminowe oraz inne zobowiązania nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik w zamortyzowanym koszcie. Dla takich pozycji odsetki naliczane efektywną stopą procentową powiększają koszty finansowe.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, które zostaną spłacone w ciągu najbliższego okresu. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania Jednostka wycenia w kwocie wymagającej zapłaty. Kredyt w rachunku bieżącym (overdraft) zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

36) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

37) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. Termin wymagalności zobowiązań wynikających z zatrzymanych kaucji gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

38) Dotacje

Zgodnie z MSR 20 § 7 dotacji rządowych, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej, nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, iż:

- a) jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz
- b) dotacje będą otrzymane.

Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów.

Ewidencja środków trwałych pozwala na identyfikację wartości nabycia konkretnego środka oraz wartości otrzymanej dotacji.

Kwota amortyzacji majątku trwałego, który zostały sfinansowany dotacją odnoszona jest w koszty w wartości netto tj w wartości pomniejszonej o otrzymaną dotację, z zachowaniem proporcji do wielkości amortyzacji.

39) Zysk przypadający na jedną akcję

Spółka w sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków. Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

Wyliczenie wskaźnika rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych

Rozwodniony zysk na jedną akcję =
$$\frac{\text{Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która zostałaby wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe}}{\text{Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która zostałaby wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe}}$$

40) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań angażowanych w celu dostarczania produktów lub usług podlegających określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności. Podstawą wyodrębnienia kosztów segmentu są koszty, na które składają się koszty sprzedaży produktów klientom zewnętrznym oraz koszty transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu. Informacje dotyczące segmentów działalności sporządza się zgodnie z polityką rachunkowości przyjętą do sporządzania i prezentacji sprawozdania finansowego Spółki.

Spółka nie przypisuje aktywów i pasywów do poszczególnych segmentów, bowiem odnoszą się one wspólnie do wszystkich segmentów.

Spółka ujawnia przychody każdego segmentu objętego obowiązkiem sprawozdawczym. Przychody segmentu ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych oraz przychody segmentu pochodzące z transakcji realizowanych z innymi segmentami wykazuje się osobno. Segmentację branżową i geograficzną przedstawiono w rozdziale 4.

41) Prezentacja w Sprawozdaniu z Przepływów Pieniężnych oraz w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej udzielonych i zaciągniętych pożyczek w ramach Grupy i poza Grupę.

Zgodnie z MSR 7 § 6 działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto wg MSR 7 § 16 pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółkę w ramach grupy i poza nią są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.

Natomiast działalność finansowa zgodnie z MSR 7 § 6 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej (MSR 7 § 17) są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

42) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Spółka na dzień bilansowy prezentuje aktywa i pasywa z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi zgodnie z przepisami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe.

A) Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany z jednostką sprawozdawczą, jeżeli ta osoba:

- sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą,
- ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą; lub
- jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej.

B) Jednostka jest związana z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- 1) jednostka i jednostka sprawozdawcza są członkami tej samej grupy (co oznacza, że każda jednostka dominująca, zależna i współzależna jest związana z pozostałymi jednostkami),
- 2) jedna jednostka jest jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem innej jednostki (lub jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem członka grupy, której członkiem jest ta inna jednostka),
- 3) oboje jednostki są wspólnymi przedsięwzięciami tego samego trzeciego podmiotu,
- 4) jedna jednostka jest wspólnym przedsięwzięciem trzeciej jednostki, a dana inna jednostka jest jednostką stowarzyszoną trzeciej jednostki,

5) jednostka jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz pracowników jednostki sprawozdawczej lub jednostki związanej z jednostką sprawozdawczą. Jeżeli jednostka sprawozdawcza jest sama w sobie takim programem, sponsorujący pracodawcy są również związani z jednostką sprawozdawczą,

6) jednostka jest kontrolowana lub wspólnie kontrolowana przez osobę, która:

- a) sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą;
- b) ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą lub
- c) jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej,

7) osoba, która sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą ma znaczący wpływ na jednostkę lub jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki (lub jednostki dominującej tej jednostki).

Jeśli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje, Jednostka ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi. Jednostka w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest akcjonariuszem/udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni.

Na dzień bilansowy w Spółce FAMUR S.A. akcjonariuszem posiadającym bezpośrednio ponad 50% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub akcji w kapitale zakładowym była spółka TDJ EQUITY I Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach. TDJ S.A. jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki TDJ EQUITY I Sp. z o.o. co powoduje, iż sprawuje pośrednią kontrolę nad większym pakietem akcji spółki FAMUR S.A.

43) Informacje na temat sezonowości

Działalność operacyjna spółki nie podlega sezonowości.

Zestawienie jednostek powiązanych na dzień 31.12.2015 roku:

Jednostki zależne od Spółki FAMUR SA

1. Polskie Maszyny Górnicze S.A. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
2. FAMUR FINANCE POLSKIE MASZyny GÓRNICZE SPÓŁKA AKCYJNA S.K.A. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
3. Famur Brand Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
4. Famur Institute Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
5. DAMS GmbH z siedzibą w Velbert, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
6. OOO FAMUR ROSJA, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
7. Famur India Mining Solutions PVT LTD, jednostka zależna, bezpośrednio powiązana, 99,99% udziału w kapitale zakładowym
8. OOO FAMUR UKRAINA, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
9. TOO FAMUR Kazachstan, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym
10. FAMUR FAMAK S.A. z siedzibą w Kluczborku, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 99,95% udziału w kapitale zakładowym
11. FAMUR PEMUG Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna pośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym posiada spółka FAMUR FINANCE POLSKIE MASZyny GÓRNICZE SPÓŁKA AKCYJNA S.K.A. z siedzibą w Katowicach
12. Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji SEPARATOR Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna pośrednio, 99% udziału w kapitale zakładowym posiada spółka FAMUR FAMAK S.A. z siedzibą w Kluczborku
13. SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sp. z o.o. z siedzibą w Zgorzelcu jednostka zależna pośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym posiada spółka FAMUR FAMAK S.A. z siedzibą w Kluczborku
14. Fugo – Projekt Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, jednostka zależna pośrednio, 86% udziału w kapitale zakładowym posiada spółka FAMUR FAMAK S.A. z siedzibą w Kluczborku
15. FAMUR INVEST Sp. z o.o. w organizacji z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna pośrednio, 100% udziału w kapitale zakładowym posiada spółka FAMUR FINANCE POLSKIE MASZyny GÓRNICZE SPÓŁKA AKCYJNA S.K.A. z siedzibą w Katowicach.

Pozostałe jednostki powiązane z FAMUR S.A.

1. TDJ EQUITY I Sp. z o.o.
2. TDJ S.A.
3. Polska Grupa Odlewnicza S.A.
4. PIOMA – ODLEWNIA Sp. z o.o.
5. ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM S.A.
6. KUŹNIA GLINIK Sp. z o.o.
7. Polska Grupa Odlewnicza Spółka akcyjna S.K.A.
8. Polska Grupa Odlewnicza Spółka akcyjna Estate S.K.A.
9. ZAMET BUDOWA MASZYN S.A.
10. ZAMET INDUSTRY S.A.
11. Galantine Sp. z o.o.
12. Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze GLINIK Sp. z o.o.
13. OOE Sp. z o.o.
14. OOE Invest Sp. z o.o.
15. PEMUG S.A.
16. TDJ EQUITY II Sp. z o.o.
17. TDJ EQUITY III Sp. z o.o.
18. Fugo Sp. z o.o.
19. EQUITY III TDJ Finance Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
20. TDJ Estate Sp. z o.o.
21. TDJ Finance Sp. z o.o.
22. INVEST TDJ Estate spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
23. KTW Sp. z o.o.
24. INVEST 10 TDJ Estate spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
25. INVEST 11 TDJ Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
26. Fugo – Odlew Sp. z o.o.
27. Franciszkańskie TDJ Estate spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
28. TLK 4 TDJ Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
29. Centrum Techniki Górniczej „Glinik” OOO (Nowokuźnieck – Rosja)
30. Fabryka Maszyn J.S. Czernych S.A. (Kisielewsk – Rosja)
31. STADMAR Sp. z o.o.
32. Palserwis Sp. z o.o.
33. FPM S.A.
34. K77 Sp. z o.o.

Akcjonariusze Spółki FAMUR SA

Według stanu zgodnego z ostatnim Walnym Zgromadzeniem, tj. Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem z dnia 7 marca 2016 r., wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Ilość głosów na WZA	% udział
TDJ Equity I Sp. z o.o.	343 225 896	343 225 896	71,28%
Nationale-Nederlanden OFE	48 123 000	48 123 000	9,99%
AVIVA OFE	29 000 000	29 000 000	6,02%
Akcje własne	1000	1000	0,0002%
Pozostali akcjonariusze	61 150 104	61 150 104	12,70%
Razem	481 500 000	481 500 000	100,00%

Od przekazania raportu za II kwartał 2015 r. stan posiadania akcjonariuszy powyżej 5% nie uległ zmianie.

Jednostką bezpośrednio sprawującą kontrolę wobec FAMUR S.A. jest TDJ Equity I sp. z o.o., natomiast TDJ S.A. jest podmiotem dominującym w stosunku do TDJ Equity I sp. z o.o. Pan Tomasz Domogała jest podmiotem dominującym w stosunku do TDJ S.A. co powoduje, iż sprawuje on pośrednio kontrolę nad większościovym pakietem akcji FAMUR S.A. Od przekazania raportu za II kwartał 2015 r. stan posiadania głównego akcjonariusza TDJ Equity I sp. z o.o. nie uległ zmianie.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi opisano w notce 47.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
Sprzedaż materiałów i towarów	58 851 177,88	147 542 163,06
Sprzedaż produktów	607 633 696,11	561 280 596,87
Razem	666 484 873,99	708 822 759,93
Pozostałe przychody operacyjne	25 353 131,01	50 865 233,04
Przychody finansowe	26 926 783,49	17 591 882,86
Razem	718 764 788,49	777 279 875,83

4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE

Segmenty branżowe

W związku z rozwojem Grupy FAMUR, rozszerzeniem przedmiotu jej działalności o produkcję maszyn i urządzeń stosowanych w górnictwie odkrywkowym oraz energetyce i uporządkowaniem działalności dotychczasowego segmentu infrastruktury powierzchniowej zakładów górniczych, Zarząd FAMUR S.A. podjął decyzję o zmianie prezentacji wyników segmentów. Dotychczasowe segmenty kompleksów ścianowych, kompleksów chodnikowych oraz systemów transportowych skoncentrowane zostaną w segmencie górnictwa podziemnego **Underground**, z kolei ww. segment infrastruktury oraz segment urządzeń przeładunkowych i dźwignic prezentowany będzie w segmencie górnictwa odkrywkowego, usług dla górnictwa oraz maszyn i urządzeń dla energetyki **Surface**. Decyzja o połączeniu wybranych dotychczasowych segmentów, poparta jest podobnymi cechami gospodarczymi w obszarze produktów, procesów ich produkcji i dystrybucji, a także rodzajem i grupą klientów na produkty i usługi różniące i rozdzielające górnictwo podziemne oraz górnictwo odkrywkowe.

INFORMACJE O POSZCZEGÓLNYCH SEGMENTACH BRANŻOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W ROKU 2015 ZOSTAŁY ZAPREZENTOWANE PONIŻEJ

I -XII 2015	Underground	Surface	Razem
Przychody ze sprzedaży	626 976 101,94	39 508 713,55	666 484 815,49
kraj	577 576 669,67	39 508 713,55	617 085 383,22
eksport	49 399 432,27	0	49 399 432,27
Koszty ze sprzedaży	487 876 672,09	34 234 414,12	522 111 086,21
kraj	447 566 044,10	34 234 414,12	481 800 458,22
eksport	40 310 627,99	0	40 310 627,99
Zysk brutto na sprzedaży	139 099 429,85	5 274 299,43	144 373 729,28
kraj	130 010 625,57	5 274 299,43	135 284 925,00
eksport	9 088 804,28	0	9 088 804,28
Koszty zarządu i sprzedaży	130 692 132,12	7 246 068,83	137 938 200,95
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	8 407 297,73	-1 971 769,40	6 435 528,33
Pozostałe przychody operacyjne			25 353 131,01
Pozostałe koszty operacyjne			48 224 730,72
Zysk z działalności operacyjnej			-16 436 071,38
Przychody finansowe			26 926 783,49
Koszty finansowe			19 221 689,33
Zysk z działalności gospodarczej			-8 730 977,22
Zysk brutto			-8 730 977,22
Podatek dochodowy			-2 852 259,75
Zysk netto			-5 878 717,47

Spółka nie prezentuje informacji o amortyzacji, nakładach na środki trwałe, sumie aktywów i zobowiązaniach segmentu z uwagi na fakt, iż dane w tym układzie nie są analizowane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji. Informacja o głównych kontrahentach została zamieszczona w sprawozdaniu z działalności.

INFORMACJE O POSZCZEGÓLNYCH SEGMENTACH BRANŻOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W ROKU 2014 ZOSTAŁY ZAPREZENTOWANE PONIŻEJ

I -XII 2014 dane po połączeniu	Underground	Surface	Razem
Przychody ze sprzedaży	679 133 160,21	29 689 599,72	708 822 759,93
kraj	508 598 316,34	29 689 599,72	538 287 916,06
eksport	170 534 843,90	0,00	170 534 843,87
Koszty ze sprzedaży	428 958 707,36	26 176 706,39	455 135 413,75
kraj	305 810 172,70	26 176 706,39	331 986 879,09
eksport	123 148 534,70	0,00	123 148 534,66
Zysk brutto na sprzedaży	250 174 452,85	3 512 893,33	253 687 346,18
kraj	202 788 143,64	3 512 893,33	206 301 036,97
eksport	47 386 309,21	0,00	47 386 309,21
Koszty zarządu i sprzedaży	147 391 618,66	5 657 074,68	153 048 693,34
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	102 782 834,19	-2 144 181,35	100 638 652,84
Pozostałe przychody operacyjne			50 865 233,04
Pozostałe koszty operacyjne			77 658 855,84
Zysk z działalności operacyjnej			73 845 030,04
Przychody finansowe			17 591 882,86
Koszty finansowe			33 157 423,45
Zysk z działalności gospodarczej			58 279 489,45
Zysk brutto			58 279 489,45
Podatek dochodowy			10 437 577,70
Działalność zaniechana			0
Zysk netto			47 841 911,75

Działalność zaniechana

W 2015 i 2014 roku brak działalności zaniechanej.

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Rosji, Unii Europejskiej i Państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu Grupy, niezależnie od kraju pochodzenia sprzedawanych produktów lub usług.

SEGMENTACJA GEOGRAFICZNA PRZYCHODÓW

	Przychody ze sprzedaży <u>struktura terytorialna</u> Za okresu 01/01/2015 - 31/12/2015 w tys. zł	Przychody ze sprzedaży <u>struktura terytorialna</u> Za okresu 01/01/2014 - 31/12/2014 dane przekształcone w tys. zł	Dynamika sprzedaży %	Udział %
Polska	599 839	517 210	16,0%	90,00%
Rosja i WNP	28 034	88 829	-68,4%	4,21%
Unia Europejska	19 928	36 559	-45,5%	2,99%
Pozostałe kraje europejskie	334	13 117	-97,5%	0,05%
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	18 350	53 108	-65,4%	2,75%
Razem	666 485	708 823	-6,0%	100,00%
Kraj	599 839	517 210	16,0%	90,00%
Eksport łącznie	66 646	191 613	-65,2%	10,00%

5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI

W 2015 roku Spółka nie ponosiła kosztów restrukturyzacji w rozumieniu przepisów MSR.

6. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

Strata na działalności operacyjnej na dzień 31.12.2015 roku wyniosła 16 436 071,38 zł i został osiągnięty po uwzględnieniu następujących kosztów:

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015 PLN	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone PLN
a) amortyzacja	137 707 527,90	153 985 509,77
- amortyzacja wartości niematerialnych	10 469 762,19	14 365 430,87
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	127 237 765,71	139 620 078,90
b) zużycie materiałów i energii	304 139 104,18	290 983 667,37
c) usługi obce	165 452 407,92	126 647 317,06
d) podatki i opłaty	6 009 291,57	4 976 715,91
e) wynagrodzenia	109 770 935,32	109 003 216,90
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	24 790 624,30	25 102 070,94
g) pozostałe koszty rodzajowe	17 311 820,83	15 656 672,42
Koszty według rodzaju, razem	765 181 712,02	726 355 170,37
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	- 88 954 174,20	- 26 681 946,74
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	- 68 374 464,62	- 131 274 301,79
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	- 8 251 769,14	- 15 941 129,53
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	- 129 686 431,81	- 137 107 563,81
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	469 914 872,25	415 350 228,50

Na koszt usług obcych w głównej mierze składają się usługi podwykonawstwa firm zewnętrznych, usługi różnego rodzaju obróbki materiałów, opłaty za znak towarowy, usługi doradcze, usługi prawne, koszty dokumentacji technicznej oraz koszty transportu.

Spadek kosztów sprzedaży w roku 2015 w stosunku do roku 2014 wynika głównie z obciążenia tymi kosztami spółki zależnej, która była stroną umowy z kontrahentem z Rosji.

7. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu w osobach i wynagrodzeniach w Spółce (z uwzględnieniem zarządu):

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
Pracownicy umysłowi	692	724
Pracownicy fizyczni	1327	1563
Pracownicy na urlopach wychowawczych	5	4
Razem	2 024	2 291

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015 PLN	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone PLN
Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:	134 561 559,62	134 105 287,84
Wynagrodzenia	109 770 935,32	109 003 216,90
Składki na ubezpieczenie społeczne	20 244 757,48	20 190 951,73
Inne świadczenia pracownicze	4 545 866,82	4 911 119,21

8. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

INNE PRZYCHODY OPERACYJNE	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015 PLN	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone PLN
a) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	10 287 603,62	23 356 617,13
- na ryzyko procesowe	756 694,64	-
- na kary i grzywny	4 079 504,87	5 043 479,20
- na naprawy gwarancyjne	3 413 956,13	8 093 544,38
- na świadczenie pracownicze	-	1 546 372,70
- na dep. i ekwiwalent węglowy	-	1 281 000,00
		4 315 538,77
- na odprawy dla zwalnianych pracowników	1 218 443,75	
- pozostałe	819 004,23	3 076 682,08
b) pozostałe, w tym:	12 798 359,14	26 424 797,47
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	-	568 069,32
- rozwiązanie odpisy aktualizujące należności	-	15 642,72
- umorzone zobowiązania	-	251 157,76
- uzysk z likwidacji środka trwałego	585 311,52	3 657 907,68
- przychód z tyt. zwrotu kombajnów	920,00	
- uzyski z napraw gwarancyjnych	810 894,84	722 000,04
- uzysk z demontażu zwróconych kombajnów	5 315,00	294 448,10
- złomowanie	6 195 119,46	8 847 532,41
- odszkodowania	3 009 763,33	8 195 888,88
- refaktury	-	5 046,20
- otrzymane upusty, rabaty	899,01	70 051,35
- przychody z udostępnienia dokumentacji	261 000,00	303 180,00
- zwrot wpisu do odwołania-zamówienia publiczne	-	13 500,00
- różnice inwentaryzacyjne	-	864 693,71
- inne	1 929 135,98	2 615 679,30
Inne przychody operacyjne, razem	23 085 962,76	49 781 414,60

INNE KOSZTY OPERACYJNE	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) utworzone rezerwy (z tytułu)	-	2 075 734,47
- na świadczenia pracownicze	-	1 250 344,06
- na ryzyko procesowe	-	825 390,41
b) pozostałe, w tym:	40 440 822,29	66 704 437,43
- koszty napraw gwarancyjnych	11 263 289,99	19 154 046,45
- poniesione koszty reklamacji	5 368 872,92	4 542 179,08
- koszty reklamacji zakończonych zafakturowane	7 383 954,22	7 734 673,97
- koszty demontażu zwróconych kombajnów	2 527 032,80	1 886 173,39
- likwidacja środków trwałych	1 945 885,20	3 782 261,60
- wydany węgiel dla emerytów i wypłacony deputat węglowy	19 744,00	17 204,00
- kary, grzywny, odszkodowania	2 653 708,63	2 538 180,92
- należności umorzone	-	1 836 549,91
- złomowanie	4 088 356,79	5 017 664,52
- refaktury	2 472,49	1 796 000,00
- różnice inwentaryzacyjne	-	3 324 899,41
- wpis do odwołania-zamówienia publiczne	123 600,00	42 049,53
- koszty odpraw	2 077 939,27	12 626 889,50
- inne	2 985 965,98	2 405 665,15
Inne koszty operacyjne, razem	40 440 822,29	68 780 171,90

9. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) z tytułu udzielonych pożyczek	249 073,81	167 760,82
- od jednostek powiązanych, w tym:	241 402,58	167 016,48
- od jednostek zależnych	241 402,58	167 016,48
- od pozostałych jednostek	7 671,23	744,34
b) pozostałe odsetki	9 348 535,07	10 946 958,66
- od jednostek powiązanych, w tym:	5 469,79	-
- od jednostek zależnych	5 469,79	-
- od pozostałych jednostek	9 343 065,28	10 946 958,66
Przychody finansowe z tytułu odsetek, razem	9 597 608,88	11 114 719,48

INNE PRZYCHODY FINANSOWE	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015		Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone	
	PLN		PLN	
a) dodatnie różnice kursowe		176 919,11		392 382,75
- zrealizowane	-	1 998 056,44	-	219 977,58
- niezrealizowane		2 174 975,55		612 360,33
b) rozwiązane rezerwy (z tytułu)		18 914,18		1 425,19
- na odsetki od zobowiązań		-		1 425,19
- rozwiązanie odpisu aktualizującego należności odsetkowe		18 914,18		
c) pozostałe, w tym:		10 188 974,77		1 408 927,70
- sprzedaż wierzytelności		2 045 128,77		759 107,69
- rozliczanie kontraktów terminowych		7 148 642,35		193 787,91
- umorzone odsetki od zobowiązań		6 711,37		3 986,55
- pozostałe		988 492,28		452 045,55
Inne przychody finansowe, razem		10 384 808,06		1 802 735,64

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Przychody w pozycji „rozliczanie kontraktów terminowych” wynikają z wyceny zawartych transakcji Forward wg. stanu na dzień 31.12.2015.

KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015		Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone	
	PLN		PLN	
a) od kredytów i pożyczek		11 754 677,45		6 830 132,95
- dla jednostek powiązanych, w tym:		8 579 775,20		6 182 408,05
- dla jednostek zależnych		8 579 775,20		6 182 408,05
- dla innych jednostek		3 174 902,25		647 724,90
b) pozostałe odsetki		3 646 523,40		7 394 892,24
- dla jednostek powiązanych, w tym:		4 981,90		23 589,48
- dla jednostek zależnych		4 981,90		23 589,48
- dla innych jednostek		3 641 541,50		7 371 302,76
Koszty finansowe z tytułu odsetek, razem		15 401 200,85		14 225 025,19

INNE KOSZTY FINANSOWE	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015		Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone	
	PLN		PLN	
a) ujemne różnice kursowe		-		5 349 737,99
- zrealizowane				7 014 242,26
- niezrealizowane			-	1 664 504,27
b) utworzone rezerwy (z tytułu)		-		27 942,58
- utworzone odpisy aktualizujące należności odsetkowe				27 942,58
c) pozostałe, w tym:		3 283 815,93		8 942 565,54
- inne prowizje		1 919 835,15		1 514 919,92
- sprzedaż wierzytelności		119 269,96		3 804,42
- rozliczanie kontraktów terminowych				2 247 131,73
- dyskonto z tytułu wyceny				3 021 891,45
- umorzone odsetki od należności		3 260,03		730,81
- inne		1 241 450,79		2 154 087,21
Inne koszty finansowe, razem		3 283 815,93		14 320 246,11

10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ

W 2015 i 2014 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

11. PODATEK DOCHODOWY

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
1. Zysk (strata) brutto	- 8 730 977,22	58 279 489,45
2. Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	- 17 931 338,44	- 35 746 140,43
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	- 72 054 195,54	- 92 659 160,01
- Przychody stanowiące przychód podatkowy	50 125 741,61	160 229 355,07
- Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	127 026 816,69	146 100 982,81
- koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	- 107 979 762,42	- 249 417 318,30
2.a. różnica powstała z połączenia ZMG Glinik z Famur (odrębne rozliczenie podatkowe spółek)	- 15 049 938,78	-
3. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	- 26 662 315,66	22 533 349,02
4. Odliczenia	2 249 694,71	7 030 069,21
odliczenia od dochodu działalność w SSE	2 249 694,71	7 030 069,21
5. Podstawa opodatkowania	- 28 912 010,37	15 503 279,81
6. Podatek dochodowy według właściwej stawki%	-	2 566 786,00
7. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	-	378 837,00
- wykazany w rachunku zysków i strat za okres bieżący	-	378 837,00

RÓŻNICE POMIĘDZY NOMINALNĄ A EFEKTYWNĄ STAWKĄ PODATKOWĄ	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014
	PLN	dane po połączeniu
Wynik finansowy brutto	-8 730 977,22	58 279 489,45
Podatek dochodowy 19%	-1 658 885,67	11 073 103,00
Trwale różnice przychodów nie będących przychodami i kosztów nie będących kosztami według przepisów podatkowych	3 523 042,80	4 096 946,02
Różnice z tytułu korzystania ze zwolnienia w podatku dochodowym z tytułu działalności gospodarczej na terenie strefy	-4 953 888,00	-5 095 692,00
Podatek dochodowy zwrócony za lata poprzednie	-4 850 071,00	-2 346 124,00
Wynik brutto skorygowany o różnice trwałe	-15 011 893,42	54 934 619,47
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	-2 852 259,75	10 437 577,70

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT:	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	- 2 852 259,75	10 058 740,70
Podatek dochodowy odroczony, razem	- 2 852 259,75	10 058 740,70

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym. Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji nie występuje.

12. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31.12.2015 roku nie występują aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.

13. DYWIDENDY

W roku 2015 nie wypłacono dywidend.

14. ZYSK/STRATA PRZYPADAJĄCA NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie straty na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Zysk/Strata netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję podlegający podziałowi między akcjonariuszy	- 5 878 717,47	47 841 911,76
Zysk/Strata wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję	- 5 878 717,47	47 841 911,76

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości straty zwykłej na jedną akcję	481 500 000,00	481 500 000,00
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości straty rozwodnionej na jedną akcję	481 500 000,00	481 500 000,00

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Zysk/Strata netto danego roku podlegający podziałowi między akcjonariuszy	- 5 878 717,47	47 841 911,76
Zysk/Strata netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia straty na jedną akcję, po wyłączeniu wyniku na działalności zaniechanej	- 5 878 717,47	47 841 911,76
Zysk/Strata z działalności kontynuowanej wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości straty rozwodnionej przypadającej na jedną akcję, po wyłączeniu wyniku na działalności zaniechanej	- 5 878 717,47	47 841 911,76
Zysk/Strata netto na jedną akcję zwykłą	- 0,01	0,10

15. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU SPÓŁKI

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
	PLN	PLN
	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Nieruchomości	109 497 871,62	83 824 550,10
Środki trwałe	24 379 010,36	36 381 269,36
Zapasy	41 750 000,00	35 750 000,00
Akcje	-	-
Razem	175 626 881,98	155 955 819,46

16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r.

	a koszty zakończonych prac rozwojowych	b wartość firmy	c nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym: - oprogramowanie komputerowe		d inne wartości niematerialne, w tym: nakłady na wartości niematerialne		Wartości niematerialne, razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	36 106 828,32	161 350 752,54	17 255 909,04	11 624 249,58	18 952 474,81	9 705 300,00	233 665 964,71
b) zwiększenia (z tytułu)	4 372 079,00	-	1 973 153,15	54 565,70	3 522 127,56	3 522 127,56	9 867 359,71
- nabycie	4 372 079,00		1 973 153,15	54 565,70	3 522 127,56	3 522 127,56	9 867 359,71
- inne							-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	6 398 220,05	6 398 220,05	6 398 220,05
- sprzedaży							-
- likwidacji							-
- rozliczenie aportu							-
- przyjęcie na środki trwałe					6 398 220,05	6 398 220,05	6 398 220,05
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	40 478 907,32	161 350 752,54	19 229 062,19	11 678 815,28	16 076 382,32	6 829 207,51	237 135 104,37
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	28 890 563,13	-	16 238 156,35	10 846 483,56	7 586 697,83	-	52 715 417,31
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	7 997 291,83	-	1 008 903,93	384 560,15	1 463 566,43	-	10 469 762,19
- zmniejszenie z tytułu sprzedaży							-
- zmniejszenie z tytułu likwidacji							-
- rozliczenie aportu							-
- bieżąca amortyzacja	7 997 291,83		1 008 903,93	384 560,15	1 463 566,43		10 469 762,19
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	36 887 854,96	-	17 247 060,28	11 231 043,71	9 050 264,26	-	63 185 179,50
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	3 591 052,36	161 350 752,54	1 982 001,91	447 771,57	7 026 118,06	6 829 207,51	173 949 924,87

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014 r. (dane przekształcone)

	a koszty zakończonych prac rozwojowych	b wartość firmy	c nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym: - oprogramowanie komputerowe		d inne wartości niematerialne, w tym: nakłady na wartości niematerialne		Wartości niematerialne, razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	28 000 180,57	161 350 752,54	14 940 838,70	12 601 875,58	22 489 654,17	10 257 739,18	226 781 425,98
b) zwiększenia (z tytułu)	9 443 920,00	-	3 316 755,88	73 935,66	13 306 705,33	13 306 705,33	26 067 381,21
- nabycie	9 443 920,00		332 015,70	73 935,66	13 306 705,33	13 306 705,33	23 082 641,03
- inne			2 984 740,18				2 984 740,18
c) zmniejszenia (z tytułu)	1 337 272,25	-	1 001 685,54	1 051 561,66	16 843 884,69	13 859 144,51	19 182 842,48
- sprzedaży			9 369,90	9 369,90			9 369,90
- likwidacji	1 337 272,25		992 315,64	885 353,67			2 329 587,89
- przeznaczenia do sprzedaży							-
- inne				156 838,09	16 843 884,69	13 859 144,51	16 843 884,69
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	36 106 828,32	161 350 752,54	17 255 909,04	11 624 249,58	18 952 474,81	9 705 300,00	233 665 964,71
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	19 686 768,27		13 487 180,32	11 553 653,61	7 510 544,94		40 684 493,53
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	9 203 794,86	-	2 750 976,03	- 707 170,05	76 152,89	-	12 030 923,78
- zmniejszenie z tytułu sprzedaży			- 4 919,20	- 4 919,20			- 4 919,20
- zmniejszenie z tytułu likwidacji	- 1 337 272,25		- 1 001 541,97	- 887 353,67			- 2 338 814,22
- przeznaczenia do sprzedaży							-
- bieżąca amortyzacja	10 541 067,11		3 757 437,20	185 102,82	76 152,89		14 374 657,20
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	28 890 563,13	-	16 238 156,35	10 846 483,56	7 586 697,83	-	52 715 417,31
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu							-
- zwiększenie							-
- zmniejszenie							-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	7 216 265,19	161 350 752,54	1 017 752,69	777 766,02	11 365 776,98	9 705 300,00	180 950 547,40

17. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	43 647 554,96	149 543 416,36	560 219 463,78	15 587 604,35	13 908 968,39	782 907 007,84
b) zwiększenia (z tytułu)	-	9 247 435,99	76 341 887,09	1 958 004,08	594 520,78	88 141 847,94
- zakupu		9 247 435,99	4 789 313,13	977 890,12	594 520,78	15 609 160,02
- wytworzenie w ramach własnej produkcji			71 552 573,96	980 113,96		72 532 687,92
- przekształcenia dzierżawy w leasing						-
- inne						-
c) zmniejszenia (z tytułu)	773 687,35	8 095 405,01	66 230 370,90	5 734 273,12	351 783,35	81 185 519,73
- sprzedaży	773 687,35	1 195 100,00	3 192 573,04	3 941 172,01	34 932,17	9 137 464,57
- likwidacji		6 900 305,01	36 974 726,16	1 664 032,71	298 677,90	45 837 741,78
- przekształcenia dzierżawy w leasing						-
- inne ruchy na środkach trwałych			26 063 071,70	129 068,40	18 173,28	26 210 313,38
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	42 873 867,61	150 695 447,34	570 330 979,97	11 811 335,31	14 151 705,82	789 863 336,05
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	124 032,33	34 236 216,66	334 652 915,68	12 741 332,90	11 127 654,68	392 882 152,25
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	36 633,30	2 682 991,66	61 634 090,51	- 2 986 232,88	1 033 948,29	62 401 430,88
- zwiększeń	37 293,30	5 307 351,69	124 191 582,54	2 130 968,76	1 365 479,45	133 032 675,74
- zmniejszeń z tyt. likwidacji		2 490 508,67	34 983 474,93	2 745 555,05	297 055,29	40 516 593,94
- zmniejszeń z tyt. Sprzedaży	660,00	133 851,36	1 510 945,40	2 371 646,59	16 302,59	4 033 405,94
- innych zmniejszeń			26 063 071,70		18 173,28	26 081 244,98
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	160 665,63	36 919 208,32	396 287 006,19	9 755 100,02	12 161 602,97	455 283 583,13
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	7 266 976,88	312 954,71	18 636,33	63 900,86	7 662 468,78
- zwiększenie		2 991 336,49	711 660,66			3 702 997,15
- zmniejszenie		5 109 165,69	299 102,42	3 350,88	4 970,64	5 416 589,63
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	5 149 147,68	725 512,95	15 285,45	58 930,22	5 948 876,30
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	42 713 201,98	108 627 091,34	173 318 460,83	2 040 949,84	1 931 172,63	328 630 876,62

Wartość bilansowa netto na koniec okresu sprawozdawczego 2015 aktywów trwałych w leasingu finansowym wyniosła 105 388,69 PLN

W 2015r Spółka nie zaciągnęła zobowiązań umownych w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014 r. (dane przekształcone)

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	46 189 990,04	175 135 814,48	735 284 970,00	18 125 458,06	14 417 625,81	989 153 858,39
b) zwiększenia (z tytułu)	-	1 174 968,77	96 418 943,49	326 491,69	105 672,07	98 026 076,02
- zakupu		1 174 968,77	4 275 712,37	402 295,60	105 672,07	5 958 648,81
- wytworzenie w ramach własnej produkcji			92 143 231,12			92 143 231,12
- przekształcenia dzierżawy w leasing						-
- inne				- 75 803,91		- 75 803,91
c) zmniejszenia (z tytułu)	2 542 435,08	26 767 366,89	271 484 449,71	2 864 345,40	614 329,49	304 272 926,57
- sprzedaży	2 493 493,34	24 222 116,30	11 370 497,64	1 778 905,74	255 763,11	40 120 776,13
- likwidacji		2 103 779,57	116 562 920,42	885 024,21	311 355,86	119 863 080,06
- przekształcenia dzierżawy w leasing						-
- inne ruchy na środkach trwałych	48 941,74	441 471,02	143 551 031,65	200 415,45	47 210,52	144 289 070,38
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	43 647 554,96	149 543 416,36	560 219 463,78	15 587 604,35	13 908 968,39	782 907 007,84
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	144 051,07	37 373 983,14	466 531 487,42	10 428 997,91	9 755 239,30	524 233 758,84
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	- 20 018,74	- 3 137 766,48	- 131 878 571,74	2 312 334,99	1 372 415,38	- 131 351 606,59
- zwiększeń	39 882,78	5 692 070,78	132 230 245,63	4 363 761,28	1 899 257,27	144 225 217,74
- zmniejszeń z tyt. likwidacji	-	283 163,15	109 719 302,24	669 285,05	223 868,26	110 895 618,70
- zmniejszeń z tyt. Sprzedaży	10 959,78	8 105 203,05	9 449 772,08	1 453 422,02	255 763,11	19 275 120,04
- zmniejszeń z tyt. hiperinflacji						-
- innych zmniejszeń- reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	48 941,74	441 471,06	144 939 743,05	- 71 280,78	47 210,52	145 406 085,59
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	124 032,33	34 236 216,66	334 652 915,68	12 741 332,90	11 127 654,68	392 882 152,25
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu		8 298 334,78	589 297,11	21 987,21	68 871,50	8 978 490,60
- zwiększenie		551 694,39	1 188 318,95			1 740 013,34
- zmniejszenie		1 583 052,29	1 464 661,35	3 350,88	4 970,64	3 056 035,16
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	7 266 976,88	312 954,71	18 636,33	63 900,86	7 662 468,78
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	43 523 522,63	108 040 222,82	225 253 593,39	2 827 635,12	2 717 412,85	382 362 386,81

Wartość bilansowa netto na koniec okresu sprawozdawczego 2014 aktywów trwałych w leasingu finansowym wyniosła 857 593,27 PLN

W 2014r Spółka nie zaciągnęła zobowiązań umownych w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Spółka posiada nieruchomości inwestycyjne w postaci gruntów i budynków na łączną wartość netto 2 939 250,12 zł.

Powierzchnia gruntów wynosi 7,03 ha a powierzchnia użytkowa budynków 339 metra kwadratowego.

Spółka stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model oparty na wartości przeszacowanej. Sklasyfikowanie nieruchomości inwestycyjnych nastąpiło na skutek zmiany sposobu przeznaczenia środków trwałych- nieruchomości nie jest wykorzystywana obecnie przy produkcji, dostawach lub czynnościach biurowych, a jest traktowana jako źródło przychodów z czynszów i utrzymywana ze względu na przyrost jej wartości. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej szacuje się na podstawie oceny wartości nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę. Spółka w 2011 roku różnicę z przeszacowania do wartości godziwej, po uwzględnieniu podatku odroczonego, w kwocie 1 573 282,60 zł odniosła na kapitał z aktualizacji wyceny.

Ostatnia ekspertyza wyceny nieruchomości była wykonana przez niezależnego rzeczoznawcę w 2011r. Zdaniem Spółki wartość tej wyceny odpowiada wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej na dzień 31.12.2015 i 31.12.2014.

W 2014 nastąpiła sprzedaż gruntów do Spółki Artom w Piotrkowie Trybunalskim.

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne , razem
a) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	2 906 683,26	32 566,86	2 939 250,12
b) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	2 906 683,26	32 566,86	2 939 250,12

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014 r. (dane po połączeniu)

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne , razem
a) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	3 034 889,20	509 553,75	3 544 442,95
b) zmniejszenia (z tytułu)	128 205,94	476 986,89	605 192,83
- sprzedaży	128 205,94	476 986,89	605 192,83
c) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 906 683,26	32 566,86	2 939 250,12
d) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	2 906 683,26	32 566,86	2 939 250,12

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE przychody i koszty z tytułu użytkowania

nieruchomości inwestycyjne	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014 dane przekształcone
uzyskane przychody z tytułu użytkowania	100 872,33	41 039,64
poniesione koszty z tytułu użytkowania	169 706,83	103 906,30

19. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

Na dzień 31.12.2015 nową jednostką stowarzyszoną jest Elgór + Zamet Sp. z o.o. z siedzibą w Piekarach Śląskich

20. AKTYWA FINANSOWE

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Wartość udziałów i akcji spółek podlegających konsolidacji	356 372 407,56	284 775 556,80
Wartość udziałów i akcji spółek niepodlegających konsolidacji	18 622 692,93	16 733 040,11
Razem	374 995 100,49	301 508 596,91

Na wartość udziałów i akcji spółek podlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w spółkach:

- PMG S.A.
- Famur Finance PMG SA S.K.A.
- Famur Brand Sp. z o.o.
- FAMUR FAMAK S.A.

Zestawienie jednostek powiązanych zaprezentowano w zasadach (polityce) rachunkowości oraz dodatkowych notach objaśniających na stronie 34.

Na wartość udziałów i akcji niepodlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w spółkach: Dams GmbH, Famur Institute Sp. z o.o., OOO Famur Rosja, Famur Pemug Sp. z o.o., OOO Famur Ukraina, Famur India Mining Solutions, TOO Famur Kazachstan oraz pozostałe. Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi do MSR/MSSF dane finansowe powyższych spółek zależnych są nieistotne i ich pominięcie nie zniekształca informacji o wynikach finansowych Grupy FAMUR, Zarząd podjął decyzję o ich niekonsolidowaniu. Jednak ustalanie istotności jest na bieżąco monitorowane i w przypadku przekroczenia wskaźników istotności przyjętych przez Grupę, spółki zostaną włączone do konsolidacji.

Na dzień bilansowy Spółka nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu lub do sprzedaży.

Poniższa tabela przedstawia stan posiadania udziałów i akcji.

Jednostka powiązana	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
Wartość udziałów i akcji spółek podlegających konsolidacji	wartość udziałów	wartość udziałów
Polskie Maszyny Górnicze SA	505 472,80	505 472,80
FAMUR Finance PMG SA S.K.A.	50 042,00	50 042,00
FAMUR Brand sp. z o.o.	215 120 042,00	215 120 042,00
FAMUR FAMAK S.A.	140 696 850,76	69 100 000,00
Razem	356 372 407,56	284 775 556,80
Wartość udziałów i akcji spółek niepodlegających konsolidacji		
Polska Technika Górnicza SA	100 794,16	100 794,16
Famur Institute Sp. z o.o.	3 405 688,00	3 405 688,00
Dams GMBH	10 627 727,09	9 825 473,27
STADMAR SP.Z O.O.	400 000,00	400 000,00
Centrum Techniki Górniczej „Glinik” OOO (Nowokuźnieck – Rosja)	28 483,68	28 483,68
ELGÓR+ZAMET Sp. z o.o.	4 060 000,00	0,00
Famur Pemug Sp. z o.o.	0,00	2 972 601,00
Razem	18 622 692,93	16 733 040,11
Ogółem	374 995 100,49	301 508 596,91

Wzrost wartości udziałów i akcji w spółkach podlegających konsolidacji był konsekwencją podniesienia kapitału oraz wykupu kapitału mniejszościowego w FAMUR FAMAK SA. Różnica wartości udziałów i akcji w spółkach niepodlegających konsolidacji wynika ze sprzedaży udziałów w FAMUR PEMUG Sp. z o.o. oraz zakupu akcji ELGÓR+ZAMET Sp.z o.o.

21. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) materiały	61 180 922,98	87 041 054,23
b) półprodukty i produkty w toku	71 066 400,41	58 748 958,63
c) produkty gotowe	15 850 799,32	15 677 933,16
d) towary		
e) zaliczki na dostawy		
Zapasy, razem	148 098 122,71	161 467 946,02

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014
	PLN	PLN
Stan na początek okresu	21 203 114,48	26 252 311,20
a) zwiększenia (z tytułu)	3 961 227,52	5 979 881,34
- utworzenie odpisu	3 961 227,52	5 979 881,34
b) zmniejszenia (z tytułu)	10 162 102,66	11 029 078,06
- wykorzystanie	10 162 102,66	11 029 078,06
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	15 002 239,34	21 203 114,48

22. KONTRAKTY DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Łączna kwota przychodów na dzień bilansowy dla otwartych kontraktów	109 363 519,21	80 813 247,98
Minus faktury wystawione zgodnie z postępowaniem na dzień bilansowy dla otwartych kontraktów:	79 959 916,97	67 267 897,98
Ujęte w sprawozdaniu finansowym jako kwoty należne w ramach umowy o usługę budowlaną prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w należnościach z tyt. dostaw i usług	29 403 602,24	13 545 350,00
Kwoty przychodów z tytułu umów ujęte jako przychody za dany okres- zafakturowane	191 310 854,35	384 296 319,28

23. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Należności z tytułu leasingu finansowego, płatne w okresie:	23 117 750,17	47 164 922,63
Do jednego roku	18 304 641,37	20 480 204,81
Od roku do pięciu lat	4 813 108,80	26 684 717,82
Minus: przychód do uzyskania w kolejnych okresach	11 464 766,75	11 062 901,20
Wartość bieżąca minimalnych rat należnych rat leasingowych	11 652 983,42	36 102 021,43
W podziale na:		
Długoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie powyżej 12 m-cy)	3 891 315,05	21 798 127,05
Krótkoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie do 12 m-cy)	7 761 668,37	14 303 894,38

Jednostka nie określa wartości rezydualnej wyrobów oddanych w użytkowanie na podstawie umów leasingu finansowego. Przepisy zawarte w MSR 17 zalecają stosowanie degresywnych metod podziału kosztów finansowych na poszczególne okresy leasingu. Jednostka stosuje metodę odwróconych okresów w celu ustalenia kwoty odsetek na poszczególne okresy leasingu i ujmując ją w przychodach ze sprzedaży działalności podstawowej, zgodnie z opisanymi wyżej zasadami rachunkowości.

Z tytułu zawartych umów leasingu nie wystąpiły należności nieściągalne z tytułu minimalnych opłat leasingowych.

24. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) od jednostek powiązanych	16 855 932,35	32 703 263,62
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	16 002 142,11	32 372 436,98
- do 12 miesięcy	16 002 142,11	32 372 436,98
- inne	853 790,24	330 826,64
b) należności od pozostałych jednostek	263 552 271,23	259 381 803,67
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	246 551 186,95	222 805 879,21
- do 12 miesięcy	246 551 186,95	222 805 879,21
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	4 016 788,00	16 532 483,44
- inne	5 222 627,91	5 739 546,64
- z tytułu leasingu finansowego	7 761 668,37	14 303 894,38
Należności krótkoterminowe netto, razem	280 408 203,58	292 085 067,29
c) odpisy aktualizujące wartość należności	73 735 012,97	109 257 369,64
Należności krótkoterminowe brutto, razem	354 143 216,55	401 342 436,93

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	15 953 357,10	32 372 436,98
- od jednostek zależnych	15 953 357,10	30 604 293,42
- od jednostki dominującej	-	1 685 238,14
- od innych jednostek powiązanych	-	82 905,42
b) inne, w tym:	902 575,25	330 826,64
- od jednostek zależnych	902 575,25	330 826,64
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	16 855 932,35	32 703 263,62
b) odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	7 564 690,54	3 685 335,68
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	24 420 622,89	36 388 599,30

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Stan na początek okresu	109 257 369,64	106 299 614,78
a) zwiększenia (z tytułu)	6 143 405,52	14 267 728,99
- należności przeterminowane	2 814 929,38	129 708,78
- zagrożenie nieściągalności	3 272 512,96	12 934 307,81
- wycena należności w walutach na dzień bilansowy	55 963,18	1 203 712,40
b) zmniejszenia (z tytułu)	41 665 762,19	11 309 974,13
- wykorzystanie	37 750 835,33	2 010 632,24
- wycena należności w walutach na dzień bilansowy	56 433,76	3 389 460,30
- rozwiązanie	3 858 493,10	5 909 881,59
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	73 735 012,97	109 257 369,64

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (PRZETERMINOWANE-BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) do 1 miesiąca	21 132 321,99	34 951 897,02
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	13 680 209,19	21 221 693,66
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 002 507,60	2 657 669,22
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 345 197,34	2 585 996,73
e) powyżej 1 roku	12 629 148,30	11 418 146,68
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	56 789 384,42	72 835 403,31
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane	16 667 275,26	16 367 741,87
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	40 122 109,16	56 467 661,44

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 768 505,08	3 957 319,44
- dozór techniczny	1 445,50	210,00
- odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek	927 459,21	134 495,14
- ubezpieczenia	215 676,14	1 496 493,59
- opłaty	310,00	27 026,76
- dokumentacja, analizy, certyfikaty	402 901,58	584 544,62
- inne	220 712,65	1 714 549,33
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	466,66	3 266,62
- korzystanie z programu komputerowego	466,66	3 266,62
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	1 768 971,74	3 960 586,06

W pozostałych krótkoterminowych aktywach finansowych Spółka ujęła pożyczki udzielone dla Spółek z Grupy FAMUR, które przedstawia poniższa tabela:

Udzielone pożyczki jednostkom powiązanym	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014 dane przekształcone
FAMUR FAMAK SPÓŁKA AKCYJNA		5 308 371,93
FAMUR INSTITUTE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		1 320,52
FAMUR KAZACHSTAN Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	905 155,79	
FAMUR ROSJA	4 393 067,71	
POLSKIE MASZyny GÓRNICZE SPÓŁKA AKCYJNA		371 385,58
Razem	5 298 223,50	5 681 078,03

Środki pieniężne

Gotówka oraz ich ekwiwalenty składają się ze środków pieniężnych w kasie oraz środków pieniężnych na lokatach bankowych. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

25. KREDYTY I POŻYCZKI

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2015

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
PKO BP S.A.	Warszawa	25 000 000,00	2016-04-23	PLN	9 837 681,03	WIBOR 1M+marża	Przeprowadzania wpływów za pośrednictwem rachunków prowadzonych w Banku Zastaw rejestrowy na zapasach- materiały i półprodukty wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Weksel in blanco BTE Pełnomocnictwo do rachunków bankowych Hipoteka kaucyjna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia BTE
PKO BP S.A.	Warszawa	58 000 000,00	2016-10-10	PLN	-	WIBOR 1M+marża	Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej BTE Hipoteka umowna łączna
PKO BP S.A.	Warszawa	92 000 000,00	2017-04-06	PLN	-	WIBOR 1M+marża	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych - maszynach i urządzeniach Cesja praw z umowy ubezpieczenia ww. przedmiotów Przeprowadzanie obrotów za pośrednictwem rachunków prowadzonych w banku Hipoteka kaucyjna łączna na prawach wieczystego użytkowania nieruchomości
PKO BP S.A.	Warszawa	42 000 000,00	2016-01-15	PLN	28 485 998,02	WIBOR 1M+marża	Zastaw rejestrowy na zapasach Przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia majątku BTE Pełnomocnictwo do rachunku bankowego Weksel in blanco Przeprowadzanie obrotów za pośrednictwem rachunków prowadzonych w banku
PKO BP S.A.	Warszawa	30 000 000,00	2016-02-08	PLN	29 377 388,98	WIBOR 1M+marża	Zastaw rejestrowy na zapasach- materiały i półprodukty wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia BTE Hipoteka kaucyjna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	100 000 000,00	2018-08-31	PLN	0,00	WIBOR 1M+marża	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową Pełnomocnictwo do rachunków bankowych Hipoteka łączna umowna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Warszawa	50 000 000,00	2018-09-28	PLN	0,00	WIBOR 1M+marża	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie ar. 777 KPC Hipoteka umowna łączna Cesja praw z umowy ubezpieczenia ww. przedmiotów

Bank Gospodarstwa Krajowego	Warszawa	40 000 000,00	2018-09-04	PLN	0,00	WIBOR 1M+marża	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie ar. 777 KPC Hipoteka Cesja praw z umowy ubezpieczenia ww. przedmiotów
Dams GMBH		7 670 700,00	2015-12-31	PLN/ EUR	6 721 875,83	EURIBOR + marża	
		1 800 000,00		w tym EUR	1 577 350,00		
FAMAK FAMUR S.A.	Kluczbork	20 000 000,00	2016-01-31	PLN	20 000 000,00	WIBOR + marża	
PMG S.A.	Katowice		2015-12-31	PLN	1 355 256,00	WIBOR + marża	Umowa ramowa z 18-03-2014
PMG S.A.	Katowice		2015-12-31	PLN/ EUR	2 130 750,00	EURIBOR + marża	Umowa ramowa z 18-03-2014
				w tym EUR	500 000,00		
Famur Institute Sp. z o.o.	Katowice		2015-12-31	PLN	0,00	WIBOR + marża	Umowa ramowa z 18-03-2014
FF PMG SA SKA	Katowice		2015-12-31	PLN	216 900 000,00	WIBOR + marża	Umowa ramowa z 18-03-2014
Famur Brand Sp z o.o.	Katowice		2015-12-31	PLN	94 650 000,00	WIBOR + marża	Umowa ramowa z 18-03-2014
Naliczone na dzień bilansowy odsetki od pożyczek					1 357 118,12		

410 816 067,98

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2014 (DANE PRZEKSZTAŁCONE)

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
PKO BP S.A.	Warszawa	25 000 000	2016-04-23	PLN	0	WIBOR + marża	weksel in blanco hipoteka na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oświadczenie o poddaniu się egzekucji pełnomocnictwo do rachunków bankowych
PKO BP S.A.	Warszawa w tym EUR	142 000 000 41 000 000	2015-12-31	PLN/ EUR	15 047 560,41 3 426 831,60	WIBOR + marża EURIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PKO BP S.A.	Warszawa	42 000 000	2016-01-15	PLN	0	WIBOR + marża	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi oświadczenie o poddaniu się egzekucji zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej hipoteka kaucyjna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi,
Bank Pekao S.A.	Warszawa	100 000 000	2016-06-30	PLN	24 245 965,61	WIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej

PKO BP S.A.	Warszawa	58 000 000	2016-10-10	PLN	0	WIBOR + marża	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO BP S.A.	Warszawa	92 000 000	2017-04-06	PLN	0	WIBOR + marża	zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
Raiffeisen S.A.	Warszawa	50 000 000	2017-06-30	PLN	0	WIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Dams GMBH	Velbert Niemcy	4 559 490	2015-12-31	PLN/ EUR	4 212 129,42	EURIBOR + marża	hipoteka łączna umowna wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
	w tym EUR	1 100 000			947 283,47		Zastaw rejestrowy na środkach trwałych - maszynach i urządzeniach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
Famur Institute Sp. z o.o.	Katowice	850 000,00	2015-12-31	PLN	80 000,00	WIBOR + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Famur Finance Georyt Sp. z o.o. S.K.A.	Katowice	302 900 000	2015-12-31	PLN	218 900 000,00	WIBOR + marża	hipoteka łączna umowna wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
(obecnie Famur Finance PMG)							pełnomocnictwo do rachunku
Famur Brand Sp. z o.o.	Katowice	54 423 000	2015-12-31	PLN	51 873 000,00	WIBOR + marża	-
PMG S.A.	Katowice	1 200 000,00	2015-12-31	PLN	1 200 000,00	WIBOR + marża	-
PMG S.A.	Katowice	324 463,00	2015-12-31	PLN/ EUR	351 288,00	WIBOR + marża	-
	w tym EUR	80 000,00			80 000,00		
	w tym EUR	148 000,00			148 000,00		
Naliczone na dzień bilansowy odsetki od pożyczek					885 487,43		
					316 795 430,87		

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2015

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek.

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2014

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek.

26. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE

Jednostka nie wyemitowała obligacji zamiennych na akcje.

27. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Spółka monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto.

Spółka zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Spółki nie ulega zmianie.

Struktura kapitałowa spółki obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione w notcie nr 25, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, i zysk zatrzymany.

28. PODATEK ODROČZONY

Pewne tytuły składnika aktywów i rezerwy na podatek odroczony zostały ujęte per saldo. Per saldo zaprezentowano utworzoną rezerwę na podatek dochodowy oraz aktyw na podatek dochodowy z tytułu przekształceń umów dzierżawy kombajnów w umowy leasingu finansowego. Poniżej zaprezentowano stany aktywów i rezerwy na podatek odroczony na dzień bilansowy w oparciu o najistotniejsze pozycje:

a) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

STAN AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROČZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2015 PLN	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone PLN
a) odniesionych na wynik finansowy	15 850 878,91	24 407 573,91
- powstania różnic przejściowych	15 850 878,91	24 407 573,91
- świadczenia na rzecz pracowników	3 569 099,36	4 659 222,66
- straty odliczane za lata poprzednie	-	1 498 395,23
- niewypłacone wynagrodzenia	643 985,12	666 892,15
- zobowiązania odsetkowe	-	32 697,59
- nie zrealizowane różnice kursowe	-	912 957,43
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	2 850 425,47	4 189 204,91
- odpis aktualizujący majątek finansowy	2 337 338,73	2 995 832,92
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	1 474 912,54	2 123 564,21
- korekta związana z połączeniem spółek	-	1 429 494,49
- niezafakturowane koszty do sprzedaży	454 313,47	1 035 801,16
- rezerwa na węgiel i deputat dla emerytów	2 851 177,35	3 157 145,23
- inne	1 669 626,87	1 706 365,93
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	5 493 281,96	-
c) odniesionych na inne całkowite dochody	-394 744,91	-616 914,83
- zyski/straty aktuarialne	-394 744,91	-616 914,83

b) Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014 dane przekształcone
STAN REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	PLN	PLN
odniesionej na wynik finansowy	19 197 547,86	24 922 143,06
- powstania różnic przejściowych	19 197 547,86	24 922 143,06
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	14 875 196,25	18 373 064,53
- odsetki i prowizje dotyczące kredytów	816 345,28	518 253,40
- dodatnie różnice kursowe	638 294,06	113 215,16
- wynik na kontraktach długoterminowych	-	133 658,63
- podatkowe rozliczenie leasingu	2 055 857,26	4 567 523,78
- kary i odszkodowania	811 855,02	1 215 900,52
- inne	0,00	527,04

29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

	Wartość bieżąca rat leasingowych Stan na koniec okresu 31.12.2015	Wartość bieżąca rat leasingowych Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:		
jednego roku	377 335,89	15 549 803,28
dwóch do pięciu lat	162 512,76	15 432 436,08
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	214 823,13	117 367,20
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	26 082,46	1 254 481,87
Pomniejszona o kwoty wymagalne w ciągu 12 miesięcy (ujęte w zobowiązaniach krótkoterminowych)	351 253,43	14 295 321,41
Zobowiązanie wymagalne w okresie po 12 miesiącach	144 101,62	14 177 954,21
	207 151,81	117 367,20

30. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania bieżące.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) wobec jednostek powiązanych	348 952 428,60	301 576 117,78
- kredyty i pożyczki,	343 115 000,14	277 439 935,86
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	5 837 428,46	24 136 181,92
- do 12 miesięcy	5 837 428,46	24 136 181,92
b) wobec pozostałych jednostek	167 298 827,78	276 346 603,59
- kredyty i pożyczki,	67 701 068,03	39 355 495,01
- inne zobowiązania finansowe	144 101,62	14 177 954,21
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	73 194 974,61	99 713 684,81
- do 12 miesięcy	73 194 974,61	99 713 684,81
- zaliczki otrzymane na dostawy	1 758 516,61	21 321 789,23
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	12 193 753,62	18 884 795,45
- z tytułu wynagrodzeń	6 016 176,51	5 891 359,23
- inne	6 290 236,78	77 001 525,65
- w tym zobowiązanie z tyt. zakupu akcji FAMUR FAMAK		69 100 000,00
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	516 251 256,38	577 922 721,37

Zdaniem zarządu Spółki wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

INNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) rozliczenia międzyokresowe przychodów	22 518 850,97	24 523 565,30
- krótkoterminowe	22 518 850,97	24 523 565,30
- przychód ze sprzedaży majątku wziętego w leasing		158 618,90
- kombajn i części oddane w komis	3 176 748,28	
- dotacja	19 342 102,69	24 364 946,40
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	22 518 850,97	24 523 565,30

31. REZERWY

ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	26 273 453,50	34 962 792,29
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	8 775 441,82	16 343 089,79
- rezerwy na świadczenia emerytalne	1 707 084,98	3 223 442,41
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	15 790 926,70	15 396 260,09
b) stan na koniec okresu	20 914 880,88	26 273 453,50
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 652 126,43	8 775 441,82
- rezerwy na świadczenia emerytalne	1 192 914,60	1 707 084,98
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	13 069 839,85	15 790 926,70

Stan rezerw na inne świadczenia pracownicze obejmują rezerwy dotyczące odpraw dla zwalnianych pracowników, roszczeń pracowniczych z tytułu ekwiwalentów węglowych oraz deputatów węglowych.

ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	11 400 074,24	15 576 679,72
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	4 814 287,57	7 597 687,94
- rezerwa na świadczenie emerytalne	100 166,27	192 198,65
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 893 150,06	2 865 628,16
- rezerwa na urlopy	4 592 470,34	4 921 164,97
b) stan na koniec okresu	10 798 444,35	11 400 074,24
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	4 098 656,93	4 814 287,57
- rezerwa na świadczenie emerytalne	35 526,23	100 166,27
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 471 360,34	1 893 150,06
- rezerwa na urlopy	5 192 900,85	4 592 470,34

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	12 549 243,46	21 765 446,23
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	3 857 477,57	4 394 377,63
- rezerwa na zobowiązania	-	2 382 508,41
- rezerwa na brak wydobywania	5 171 629,00	9 218 330,00
- pozostałe	3 520 136,89	5 770 230,19
b) stan na koniec okresu	5 018 476,55	12 549 243,46
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	3 975 802,29	3 857 477,57
- rezerwa na brak wydobywania	389 765,17	5 171 629,00
- pozostałe	652 909,09	3 520 136,89

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	11 096 555,08	24 463 512,14
- deputaty, ekwiwalenty	-	-
- rezerwa na węgiel dla emerytów	583 000,00	1 864 000,00
-gwarancje i reklamacje	4 626 014,61	11 742 175,87
-rezerwa na pozostałe koszty	5 887 540,47	10 757 826,35
- niezafakturowane koszty	-	70 000,00
- premie, wynagrodzenia	-	29 509,92
b) stan na koniec okresu	10 750 592,49	11 096 555,08
- rezerwa na węgiel dla emerytów	-	583 000,00
-gwarancje i reklamacje	3 786 895,29	4 626 014,61
- rezerwa na ryzyko procesowe	729 305,36	1 486 000,00
- rezerwa na kary	4 781 862,96	4 079 504,00
-rezerwa na pozostałe koszty	1 452 528,88	322 036,47

Stan rezerw aktuarialnych

	2015	2014 dane przekształcone
Stan na 1 stycznia	12 475 843,13	22 624 359,01
Koszty zatrudnienia	402 303,93	593 521,36
Koszty odsetek	260 213,25	515 739,68
Straty/(zyski) aktuarialne ujmowane w rachunku wyników	-1 526 123,57	-8 273 341,66
Straty/(zyski) aktuarialne ujmowane w całkowitych dochodach	-488 843,23	-621 443,61
Wyplacone świadczenia	-1 710 932,73	-2 362 991,65
Stan na 31 grudnia	9 412 460,78	12 475 843,13

Prezentacja stanu rezerw aktuarialnych składa się z rezerw jubileuszowych, emerytalnych i rentowych i nie obejmuje rezerwy na deputaty węglowe.

Podstawowe założenia przyjęte do wyceny aktuarialnej:

	Wycena na dzień 31.12.2015	Wycena na dzień 31.12.2014
Stopa wzrostu wynagrodzeń	0,00%	0,00%
Stopa zwrotu z inwestycji	2,60%	2,61%
Współczynnik mobilności	10,00%	10,00%

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI - ZMIANA KLUCZOWYCH ZAŁOŻEŃ

(stopa zwrotu z inwestycji – 4,4%)

Wartość rezerwy z tytułu:

Odpraw emerytalnych	978 427,81
Odpraw rentowych	240 869,43
Nagród jubileuszowych	8 086 205,52
Deputatów węglowych	14 457 545,47
Łącznie	23 763 048,23

(stopa zwrotu z inwestycji – 2,4%)

Wartość rezerwy z tytułu:

Odpraw emerytalnych	1 100 708,58
Odpraw rentowych	256 333,20
Nagród jubileuszowych	8 722 062,91
Deputatów węglowych	16 337 814,13
Łącznie	26 416 918,82

(stopa wzrostu płac i ceny węgla – 1,0%)

Wartość rezerwy z tytułu:

Odpraw emerytalnych	1 109 678,64
Odpraw rentowych	256 533,37
Nagród jubileuszowych	8 768 025,89
Deputatów węglowych	17 247 384,96
Łącznie	27 381 622,86

32. KAPITAŁ PODSTAWOWY

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji w szt.	Data rejestracji
A	zwykłe na okaziciela		432 460 830	
B	zwykłe na okaziciela		49 039 170	19.09.2006
Liczba akcji razem			481 500 000	
Kapitał zakładowy, razem			4 815 000,00	
Wartość nominalna jednej akcji = 0,01			0,01 zł	
		Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014	
Liczba akcji w szt.		481 500 000	481 500 000	

33. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ

W roku 2006 spółka FAMUR S.A. przeprowadziła publiczną subskrypcję akcji zwykłych na okaziciela serii B. W związku z tym kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszony o koszty emisji, wynosi 143 210 tys. zł

34. ZYSKI ZATRZYMANE

Na kwotę zysków zatrzymanych w wysokości 39 571 870,15 zł składa się :

- strata roku bieżącego w wysokości 5 878 717,47 zł,
- zyski aktuarialne lat ubiegłych w wysokości 4 744 066,03 zł,
- zyski aktuarialne za 2015 rok w wysokości 727 807,31 zł,
- zyski z lat ubiegłych FAMUR S.A. w wysokości 8 755 210,79 zł,
- zyski zatrzymane powstałe z połączenia spółek w wysokości 31 223 503,49 zł.

35. SPRZEDAŻ SPÓŁEK ZALEŻNYCH

W 2015 roku nie wystąpiła sprzedaż spółek zależnych.

36. PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNAWCZYCH W ZWIĄZKU Z DOKONANYMI POŁĄCZENIAMI SPÓŁEK

Połączenie ze spółkami zależnymi spełniało definicję restrukturyzacji pod wspólną kontrolą, która wymaga ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE i połączenia takie są poza zakresem MSSF 3 i dlatego konieczne było wypracowanie polityki rachunkowości w tym zakresie. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna reprezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Spółkę analiz wynikało, iż dla rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą preferowane jest zastosowanie metody łączenia udziałów. U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli. Zatem sprawozdanie przygotowuje się tak, jakby łączące się podmioty były ze sobą połączone na początku okresu porównywalnego.

Generalna zasada zastosowania metody łączenia udziałów polega na sumowaniu poszczególnych pozycji odpowiednich aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów połączonych spółek, według stanu na dzień połączenia, po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu wzajemnych wyłączeń. Różnice pomiędzy wartością wnoszonych aktywów netto oraz wartością wyemitowanych kapitałów przez spółkę przejmującą zostały ujęte bezpośrednio w kapitałach spółki przejmującej. Sprawozdanie finansowe Spółki, na którą przechodzi majątek przejętych spółek, zawiera dane porównawcze za poprzedni rok obrotowy, określone w taki sposób, jakby połączenie miało miejsce na początek poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Zgodnie z art. 44c. ust. 6 ustawy o rachunkowości dokonano przekształcenia danych porównawczych zaprezentowanych w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym, w taki sposób jakby połączenie miało miejsce na początek poprzedniego rocznego okresu sprawozdawczego.

Poniżej przedstawiono łączny wpływ połączenia jednostek na jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów za okresy porównawcze zaprezentowane w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	DANE Z ZATWIERDZONYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ZA 2014 ROK			KOREKTY ZWIĄZANE Z POŁĄCZENIEM	DANE PORÓWNAWCZE PO POŁĄCZENIU SPÓŁEK
	FAMUR S.A.	GEORYT Sp. z o.o.	ZMG Glinik sp.z o.o.		
A k t y w a					
I. Aktywa trwałe	929 045 111,20	796,25	74 427 506,66	-71 718 376,93	931 755 037,18
1. Wartości niematerialne, w tym:	112 370 410,06	0,00	19 971 031,79	48 609 105,55	180 950 547,40
- wartość firmy	85 723 716,55	0,00	19 317 930,44	56 309 105,55	161 350 752,54
2. Rzeczowe aktywa trwałe:	351 327 313,44	0,00	48 172 145,41	0,00	399 499 458,85
2.1. Środki trwałe	336 152 385,40	0,00	46 210 001,41	0,00	382 362 386,81
2.2. Środki trwałe w budowie	15 174 928,04	0,00	1 962 144,00	0,00	17 137 072,04
3. Należności długoterminowe	22 126 649,72	0,00	288 558,00	0,00	22 415 207,72
3.1. Od jednostek powiązanych	0,00	0,00	288 558,00	0,00	288 558,00
3.2. Od pozostałych jednostek	22 126 649,72	0,00	0,00	0,00	22 126 649,72
4. Inwestycje długoterminowe	425 725 546,16	0,00	509 277,84	-121 756 976,97	304 477 847,03
4.1. Nieruchomości	2 939 250,12	0,00	0,00	0,00	2 939 250,12
4.2. Wartości niematerialne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3. Długoterminowe aktywa finansowe	422 786 296,04	0,00	479 277,84	-121 756 976,97	301 508 596,91
a) w jednostkach powiązanych, w tym:	422 736 296,04	0,00	428 483,68	-121 756 976,97	301 407 802,75
- udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności	422 736 296,04	0,00		-121 756 976,97	300 979 319,07
b) w pozostałych jednostkach	50 000,00	0,00	50 794,16	0,00	100 794,16
4.4. Inne inwestycje długoterminowe	0,00	0,00	30 000,00	0,00	30 000,00
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	613 080,95	0,00	11 236,15	0,00	624 317,10
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 882 110,87	796,25	5 475 257,47	1 429 494,49	23 787 659,08
II. Aktywa obrotowe	521 095 381,04	13 786 743,57	171 236 326,27	-185 926 936,11	520 191 514,77
1. Zapasy	131 389 859,50	0,00	30 268 516,28	-190 429,76	161 467 946,02
2. Należności krótkoterminowe	297 541 782,99	113 665,00	136 705 439,11	-142 275 819,81	292 085 067,29
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	14 170 846,91	0,00	133 047,47	0,00	14 303 894,38
2.2. Z tytułu dostaw i usług	262 828 539,43	72 909,34	134 552 687,23	-142 275 819,81	255 178 316,19
2.3. Z tytułu podatków, w tym:	15 054 043,27	40 755,66	1 437 684,51	0,00	16 532 483,44
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego	11 616 203,00	0,00	1 422 817,00	0,00	13 039 020,00
2.4. Pozostałe należności	5 488 353,38	0,00	582 019,90	0,00	6 070 373,28
3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	34 932 541,03	13 514 912,85	696 244,44	-43 460 686,54	5 683 011,78
3.1.Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące jednostek w ramach grupy	34 930 607,28	13 514 912,85	696 244,44	-43 460 686,54	5 681 078,03
3.2.Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące pozostałych jednostek	1 933,75	0,00		0,00	1 933,75
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	53 409 663,60	158 165,72	3 427 074,30	0,00	56 994 903,62
5. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	3 821 533,92	0,00	139 052,14	0,00	3 960 586,06
A k t y w a r a z e m	1 450 140 492,24	13 787 539,82	245 663 832,93	-257 645 313,04	1 451 946 551,95

Pasywa

I. Kapitał własny	684 499 151,63	13 746 000,54	136 244 533,64	-71 542 032,13	762 947 653,68
1. Kapitał zakładowy	4 815 000,00	4 518 500,00	94 350 000,00	-98 868 500,00	4 815 000,00
2. Kapitał zapasowy	217 016 529,37	9 166 500,00	0,00	-9 166 500,00	217 016 529,37
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	1 573 282,60	0,00	0,00	0,00	1 573 282,60
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	373 983 585,47	0,00	0,00	0,00	373 983 585,47
5. Zyski zatrzymane	87 110 754,19	61 000,54	41 894 533,64	36 492 967,87	165 559 256,24
w tym wynik	48 183 717,95	61 000,54	71 528 178,94	-71 930 985,67	47 841 911,76
w tym wynik lat ubiegłych	38 927 036,24	0,00	-29 633 645,30	108 423 953,54	117 717 344,48
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	765 641 340,61	41 539,28	109 419 299,29	-186 103 280,91	688 998 898,27
1. Rezerwy na zobowiązania	77 323 782,38	7 250,67	8 910 436,29	0,00	86 241 469,34
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21 530 777,78	7 250,67	3 384 114,61	0,00	24 922 143,06
1.2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	36 251 484,83	0,00	1 422 042,91	0,00	37 673 527,74
a) długoterminowa	26 188 193,22	0,00	85 260,28	0,00	26 273 453,50
b) krótkoterminowa	10 063 291,61	0,00	1 336 782,63	0,00	11 400 074,24
1.3. Pozostałe rezerwy	19 541 519,77	0,00	4 104 278,77	0,00	23 645 798,54
a) długoterminowe	9 318 488,87	0,00	3 230 754,59	0,00	12 549 243,46
b) krótkoterminowe	10 223 030,90	0,00	873 524,18	0,00	11 096 555,08
2. Zobowiązania długoterminowe	193 775,06	0,00	117 367,20	0,00	311 142,26
2.1. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	0,00	0,00	117 367,20	0,00	117 367,20
2.2. Inne zobowiązania długoterminowe	193 775,06	0,00	0,00	0,00	193 775,06
3. Zobowiązania krótkoterminowe	664 501 834,54	34 288,61	100 391 495,80	-187 004 897,58	577 922 721,37
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	227 602 908,70	32 774,46	39 758 394,61	-143 544 211,04	123 849 866,73
3.1.1. Z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	138 382 416,47	26 314,46	29 271 662,03	-143 544 211,04	24 136 181,92
3.1.2. Z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	89 220 492,23	6 460,00	10 486 732,58	0,00	99 713 684,81
3.2. Zaliczki otrzymane na dostawy	21 172 863,25	0,00	148 925,98	0,00	21 321 789,23
3.3. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	4 529 272,24	0,00	1 362 086,99	0,00	5 891 359,23
3.4. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:	7 480 465,08	1 514,15	11 402 816,22	0,00	18 884 795,45
3.4.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	854 974,00	0,00	0,00	0,00	854 974,00
3.5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	13 868 830,92	0,00	309 123,29	0,00	14 177 954,21
3.6. Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	312 859 240,54	0,00	47 396 876,87	-43 460 686,54	316 795 430,87
3.7. Inne	76 988 253,81	0,00	13 271,84	0,00	77 001 525,65
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	23 621 948,63	0,00	0,00	901 616,67	24 523 565,30
III. Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pasywa razem	1 450 140 492,24	13 787 539,82	245 663 832,93	-257 645 313,04	1 451 946 551,95

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	DANE Z ZATWIERDZONYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ZA 2014 ROK			KOREKTY ZWIĄZANE Z POŁĄCZENIEM	DANE PORÓWNAWCZE PO POŁĄCZENIU SPÓŁEK
	FAMUR S.A.	GEORYT SP. Z O.O.	ZMG Glinik sp.z o.o.		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	738 882 367,24	702 391,88	168 114 721,74	198 876 720,93	708 822 759,93
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	474 589 806,57	16 176,50	158 226 002,39	71 551 388,59	561 280 596,87
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	264 292 560,67	686 215,38	9 888 719,35	127 325 332,34	147 542 163,06
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	519 724 592,29	663 632,58	129 831 978,59	195 084 789,71	455 135 413,75
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	321 829 104,22	0,00	116 864 839,49	23 343 715,21	415 350 228,50
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	197 895 488,07	663 632,58	12 967 139,10	171 741 074,50	39 785 185,25
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)	219 157 774,95	38 759,30	38 282 743,15	3 791 931,22	253 687 346,18
IV. Koszty sprzedaży	15 228 955,31	0,00	798 169,22	85 995,00	15 941 129,53
V. Koszty ogólnego zarządu	125 655 051,13	47 722,75	15 612 254,88	4 207 464,95	137 107 563,81
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)	78 273 768,51	-8 963,45	21 872 319,05	-501 528,73	100 638 652,84

VII. Pozostałe przychody operacyjne	37 612 273,46	2 417 342,67	84 205 692,63	73 370 075,72	50 865 233,04
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 462 314,42	19 000,00	7 302 504,02	7 700 000,00	1 083 818,44
2. Dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Inne przychody operacyjne	36 149 959,04	2 398 342,67	76 903 188,61	65 670 075,72	49 781 414,60
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	54 080 158,71	2 299 850,05	21 742 147,22	463 300,14	77 658 855,84
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	8 760 347,04	0,00	118 336,90	0,00	8 878 683,94
3. Inne koszty operacyjne	45 319 811,67	2 299 850,05	21 623 810,32	463 300,14	68 780 171,90
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)	61 805 883,26	108 529,17	84 335 864,46	72 405 246,85	73 845 030,04
X. Przychody finansowe	20 180 479,13	407 949,84	1 618 875,69	4 615 421,80	17 591 882,86
1. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	4 149 380,94	0,00	250 000,00	864 134,10	3 535 246,84
- od jednostek powiązanych	4 149 380,94	0,00	0,00	864 134,10	3 285 246,84
2. Odsetki, w tym:	11 260 580,69	401 829,93	787 299,75	1 334 990,89	11 114 719,48
- od jednostek powiązanych	552 037,14	260 462,64	689 507,59	1 334 990,89	167 016,48
3. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
4. Aktualizacja wartości inwestycji	1 139 080,90	0,00	0,00	0,00	1 139 080,90
5. Inne	3 631 436,60	6 019,91	581 575,94	2 416 296,81	1 802 735,64
XI. Koszty finansowe	24 868 250,70	0,00	12 040 460,45	3 751 287,70	33 157 423,45
1. Odsetki, w tym:	14 151 676,89	0,00	1 408 339,19	1 334 990,89	14 225 025,19
- dla jednostek powiązanych	6 476 603,10	0,00	1 064 385,32	1 334 990,89	6 205 997,53
2. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	4 612 152,15	0,00	4 612 152,15
4. Inne	10 716 573,81	0,00	6 019 969,11	2 416 296,81	14 320 246,11
XII. Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych			0,00	0,00	0,00
XIII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI+/-XII)	57 118 111,69	516 479,01	73 914 279,70	73 269 380,95	58 279 489,45
XIV. Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XV. Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XVI. Zysk (strata) brutto (XIII-XIV+XV)	57 118 111,69	516 479,01	73 914 279,70	73 269 380,95	58 279 489,45
XVII. Podatek dochodowy	8 934 393,74	455 478,47	2 386 100,76	1 338 395,27	10 437 577,70
a) część bieżąca	378 837,00	0,00	0,00	0,00	378 837,00
b) część odroczone	8 555 556,74	455 478,47	2 386 100,76	1 338 395,27	10 058 740,70
XVIII. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XIX. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	48 183 717,95	61 000,54	71 528 178,94	71 930 985,67	47 841 911,76
XX. Działalność zaniechana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XXI. Zysk netto, w tym przypadający:	48 183 717,95	61 000,54	71 528 178,94	71 930 985,67	47 841 911,76
XXII. akcjonariuszom podmiotu dominującego	48 183 717,95	61 000,54	71 528 178,94	71 930 985,67	47 841 911,76
XXIII. akcjonariuszom mniejszościowym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

37. WARTOŚĆ FIRMY

W związku z dokonanymi połączeniami spółek w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok 2015 oraz w przekształconych danych porównawczych za rok 2014 rozpoznano wartość firmy przejętą w ramach połączenia jednostek gospodarczych:

WARTOŚĆ FIRMY PRZEJĘTA W RAMACH POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2015	Stan na koniec okresu 31.12.2014 dane przekształcone
REMAG S.A.	72 400 406,97	72 400 406,97
PIOMA S. A.	8 813 065,10	8 813 065,10
NOWOMAG S. A.	4 510 244,48	4 510 244,48
GEORYT SP. Z O.O.	6 047 844,06	6 047 844,06
ZMG Glinik sp.z o.o.	69 579 191,93	69 579 191,93
Wartość firmy razem	161 350 752,54	161 350 752,54

W ciągu roku obrotowego Spółka dokonała oceny wartości ekonomicznej spółek: GEORYT Sp. z o.o. oraz ZMG Glinik Sp. z o.o.. Testu dokonano za pomocą metody wyceny zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 10,24%. Zastosowano 5-cio letni okres prognozy, na podstawie sporządzonego budżetu. W budżecie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie wzrostów sprzedaży, w segmencie underground, w których spółka działa, bazując na rentownościach osiąganych historycznie. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą.

Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów na wartość firmy.

38. INSTRUMENTY FINANSOWE

Spółka zawiera umowy instrumentów pochodnych typu forward, za pomocą których zarządza ryzykiem kursowym. Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień podpisania stosownych umów, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Spółka posiada na dzień 31.12.2015 r. pochodne instrumenty finansowe typu forward zabezpieczające kursy walut. Dane przedstawiono w tysiącach złotych.

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji zabezpieczonego przepływu pieniężnego lub grupy przepływów	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg. kursu terminowego TPLN	Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających na dzień 31.12.2015 TPLN	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2016	1 061	1 070	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	I kwartał 2016	1 812	1 723	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2016	7 225	7 280	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	II kwartał 2016	423	383	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2016	49 905	50 290	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	III kwartał 2016	827	750	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	IV kwartał 2016	401	368	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	I kwartał 2017	394	364	Ryzyko walutowe
RAZEM		62 048	62 228	

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych ujmowane są natychmiastowo w rachunku zysków i strat. Zawierane kontrakty terminowe są instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i nie działającym jako zabezpieczenie

Instrumenty finansowe w podziale na klasy na dzień 31.12.2015 i 31.12.2014

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	
	31.12.2015	31.12.2014
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności spełniające definicję instrumentów finansowych	268 986 042,81	261 865 770,14
Należności z tytułu leasingu finansowego	11 652 983,42	36 102 021,43
Udzielone pożyczki	7 306 425,63	5 683 011,78
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 123 451,77	56 994 903,62
Razem aktywa finansowe	297 068 903,63	360 645 706,97
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	207 151,81	117 367,20
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	410 816 068,17	316 795 430,87
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	109 600 007,43	246 696 746,91
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	144 101,62	14 177 954,21
Razem zobowiązania finansowe	520 767 329,03	577 787 499,19

Wartości bilansowe instrumentów finansowych odpowiadają ich wartości godziwej.

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie wartości bilansowe na dzień 31.12.2015 i 31.12.2014

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	
	31.12.2015	31.12.2014 dane przekształcone
Pożyczki udzielone i należności własne	287 945 451,86	303 650 803,35
Środki pieniężne	9 123 451,77	56 994 903,62
Razem aktywa finansowe według kategorii	297 068 903,63	360 645 706,97
Pozostałe zobowiązania, w tym:	520 767 329,03	577 787 499,19
- zobowiązania handlowe oraz pozostałe	109 600 007,43	246 696 746,91
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	410 816 068,17	316 795 430,87
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	351 253,43	14 295 321,41
Razem zobowiązania finansowe według kategorii	520 767 329,03	577 787 499,19

39. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Ryzyko kredytowe

01.01.2015 - 31.12.2015

Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości	
			<360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	262 553 329,06	222 431 219,90	38 722 076,63	1 400 035,53
Pozostałe należności finansowe	12 009 279,02	12 009 279,02		
Razem	274 562 608,08	234 440 498,92	38 722 076,63	1 400 035,53

01.01.2014 - 31.12.2014 dane
przekształcone

Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości	
			<360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	255 178 316,19	198 710 654,75	56 289 610,49	178 050,95
Pozostałe należności finansowe	36 430 544,10	36 430 544,10		
Razem	291 608 860,29	235 141 198,85	56 289 610,49	178 050,95

Ryzyko związane z płynnością

01.01.2015 - 31.12.2015

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1–2 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	79 032 403,07	78 641 685,63	390 717,44
Kredyty i pożyczki	410 816 068,17	410 816 068,17	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	7 325 571,27	7 325 571,27	0
Razem	497 174 042,51	496 783 325,07	390 717,44

01.01.2014 - 31.12.2014 dane
przekształcone

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1–2 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	123 849 866,73	123 700 443,73	149 423,00
Kredyty i pożyczki	316 795 430,87	316 795 430,87	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	91 490 622,12	91 490 622,12	0
Razem	532 135 919,72	531 986 496,72	149 423,00

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

01.01.2015 - 31.12.2015

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN		CZK/PLN		wynik	USD/PLN		Inne/PLN	
			wynik finansowy		finansowy			wynik finansowy		wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%		Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 123 451,77	1 083 783,15	50 403,28	-50 403,28	4 740,76	-4 740,76		7 867,36	-7 867,36	45 366,92	-45 366,92
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	287 945 451,86	37 062 247,37	2 443 621,23	-2 443 621,23	79 425,68	-79 425,68		760 032,42	-760 032,42	423 145,41	-423 145,41
Zobowiązania finansowe	351 253,43	0	0	0	0	0		0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	109 600 007,43	2 473 851,86	188 646,76	-188 646,76	102,51	-102,51		57 692,91	-57 692,91	943,01	-943,01
Kredyty i pożyczki	410 816 068,17	9 067 708,55	906 770,86	-906 770,86	0	0		0	0	0	0
Razem	817 836 232,66	49 687 590,93	3 589 442,13	-3 589 442,13	84 268,94	-84 268,95		825 592,69	-825 592,69	469 455,34	-469 455,34

01.01.2014 - 31.12.2014 dane
przekształcone

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN		CZK/PLN		USD/PLN		Inne/PLN	
			wynik finansowy		finansowy		wynik finansowy		wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56 994 903,62	19 937 097,27	1 531 066,89	-1 531 066,89	10 096,18	-10 096,18	378 251,71	-378 251,71	74 294,94	-74 294,94
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	303 650 803,35	66 985 603,72	6 569 592,78	-6 569 592,78	37 974,93	-37 974,93	12 557,41	-12 557,41	78 435,25	-78 435,25
Zobowiązania finansowe	14 295 321,41	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	246 696 746,91	24 107 330,35	2 244 060,00	-2 244 060,00	0	0	166 356,88	-166 356,88	-316,16	316,16
Kredyty i pożyczki	316 795 430,87	19 259 689,83	1 925 968,98	-1 925 968,98	0	0	0	0	0	0
Razem	938 433 206,16	130 289 721,17	12 270 688,65	-12 270 688,65	48 071,11	-48 071,11	557 166,00	-557 166,00	152 414,03	-152 414,03

31.12.2015

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik		Ryzyko walutowe wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 10%	-10%
		+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 123 451,77	91 234,52	-91 234,52	108 378,31	-108 378,31
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	287 945 451,86	2 879 454,52	-2 879 454,52	3 706 224,74	-3 706 224,74
Zobowiązania finansowe	351 253,43	3 512,53	-3 512,53	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	109 600 007,43	1 096 000,07	-1 096 000,07	247 385,19	-247 385,19
Kredyty i pożyczki	410 816 068,17	4 108 160,68	-4 108 160,68	906 770,86	-906 770,86

31.12.2014 dane po połączeniu

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik		Ryzyko walutowe wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 10%	-10%
		+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56 994 903,62	569 949,04	-569 949,04	1 993 709,73	-1 993 709,73
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	303 650 803,35	3 036 508,03	-3 036 508,03	6 698 560,37	-6 698 560,37
Zobowiązania finansowe	14 295 321,41	142 953,21	-142 953,21	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	246 696 746,91	2 466 967,47	-2 466 967,47	2 410 100,72	-2 410 100,72
Kredyty i pożyczki	316 795 430,87	3 167 954,31	-3 167 954,31	1 925 968,98	-1 925 968,98

40. ZYSKI/STRATY NETTO ORAZ PRZYCHODY/KOSZTY Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zyski lub straty netto z tytułu instrumentów finansowych w podziale na kategorie	Wartość bilansowa	
	31.12.2015	31.12.2014 dane przekształcone
Zyski lub straty netto dotyczące aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	7 148 642,35	-2 247 131,73
Zyski lub straty netto dotyczące udzielonych pożyczek	249 073,81	483 256,09
Zyski lub straty netto dotyczące należności i zobowiązań handlowych	-6 060 337,01	-6 062 475,52
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej		-21 280,56
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu (z wyłączeniem zobowiązań handlowych)		-110 779,15
Zyski/straty dotyczące środków pieniężnych	942 583,66	793 843,85
Razem zyski lub straty netto z tytułu instrumentów finansowych	2 279 962,81	-7 164 567,02
Pozostałe przychody/koszty finansowe z tytułu innych pozycji niż instrumenty finansowe	5 425 131,35	-8 400 973,57
Razem przychody/koszty finansowe	7 705 094,16	-15 565 540,59

Spółka nie posiada należności z tytułu odsetek związanych z aktywami finansowymi, które utraciły wartość.

41. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Struktura środków pieniężnych na początek i koniec okresu		Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
		PLN
a) środki pieniężne razem (stan na początek okresu)		56 994 903,62
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach		56 994 903,62
b) środki pieniężne razem (stan na koniec okresu)		9 123 451,77
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach		9 123 451,77
Zmiana stanu środków pieniężnych		-47 871 451,85
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		135 626 869,12
Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej		-227 400 151,97
Środki pieniężne z działalności finansowej		43 901 831,01
Razem		73 351 039,34

Wydatki na nabycie aktywów finansowych		Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
		PLN
w jednostkach powiązanych, w tym:		144 756 434,76
- wydatki na zakup akcji FAMUR FAMAK S.A.		140 696 434,76
- wydatki na zakup akcji Elgór Zameł,		4 060 000,00
RAZEM		144 756 434,76

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ		Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
		PLN
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ		-35 297 882,70
1. Stan zobowiązań operacyjnych na początek okresu /1.1 – 1.2 do 1.6./		249 078 535,42
1.1. stan zobowiązań na początek okresu		578 233 863,63
1.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na początek okresu		-601 358,40
1.3. stan zobowiązań finansowych na początek okresu		-14 295 321,41
1.4. stan kredytu na początek okresu		-316 795 430,87
1.5. przekształcenie kontrakty DT		2 536 782,47
2. Stan zobowiązań operacyjnych na koniec okresu /2.1 – 2.2 do 2.7./		213 780 652,72
2.1. stan zobowiązań na koniec okresu		517 142 489,25
2.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na koniec okresu		1 025 157,22
2.3. stan zobowiązań finansowych na koniec okresu		-351 253,43
2.4. stan kredytu na koniec okresu		-410 816 068,17
2.5. różnice kursowe		2 154 844,65
2.6. stan zobowiązań z tyt. Dywidendy		69 100 416,00
2.7. stan odsetek z tyt. pożyczek - zapłacone		-233 261,08
2.8. kompensaty		35 758 328,28

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU NALEŻNOŚCI		Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
		PLN
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI		39 343 817,08
1. Stan należności na początek okresu		314 500 275,01
1.1. stan należności długoterminowych na początek okresu		22 415 207,72
1.2. stan należności krótkoterminowych na początek okresu		292 085 067,29
2. Stan należności na koniec okresu		275 156 457,93
1.1. stan należności długoterminowych na koniec okresu		4 247 610,65

1.2. stan należności krótkoterminowych na koniec okresu	280 408 203,58
1.3. Dywidendy skompensowane z pożyczką	-6 519 256,30
1.4. Stan należności z tyt. sprzedaży udziałów	-2 980 100,00

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZAPASÓW	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
	PLN
ZMIANA STANU ZAPASÓW	13 179 393,55
1. Stan zapasów na początek okresu	161 467 946,02
1.1. stan zapasów na początek okresu	161 467 946,02
2. Stan zapasów na koniec okresu	148 288 552,47
2.1. stan zapasów na koniec okresu	148 098 122,71
2.2. zapasy z lat ubiegłych	190 429,76

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU REZERW	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
	PLN
ZMIANA STANU REZERW	-12 938 404,47
1. Stan rezerw na początek okresu	61 319 326,28
1.1. stan rezerw na początek okresu	86 241 469,34
1.2. podatek odroczoney-korekta zysku netto	-24 922 143,06
2. Stan rezerw na koniec okresu	48 380 921,81
2.1. stan rezerw na koniec okresu	66 679 942,13
2.2. podatek odroczoney-korekta zysku netto	-19 197 547,86
2.3. Stan rezerw aktuarialnych odniesionych na kapitał	898 527,54

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
	PLN
ZMIANA STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	-2 020 683,80
1. Różnica /aktywa/	-2 207 583,79
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	24 411 976,18
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	23 781 316,85
Podatek odroczoney - korekta zysku netto - początek okresu	-23 787 659,08
Podatek odroczoney - korekta zysku netto - koniec okresu	-20 949 415,96
2. Różnica /aktywa/	2 191 614,32
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	3 960 586,06
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	1 768 971,74
3. Różnica /pasywa/	-2 004 714,33
stan innych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	24 523 565,30
stan innych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	22 518 850,97

42. DOTACJE

Prezentowane w bilansie w pozostałych zobowiązaniach - rozliczeniach międzyokresowych, środki o wartości 19 342 102,69 zł. Spółka otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa. Z dotacji rozliczono w 2015r. kwotę 4 117 285,51 zł

Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

43. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Dane w tys. PLN	2015-12-31	2014-12-31 dane przekształcone
1. Należności warunkowe	-	-
2. Zobowiązania warunkowe	142 827	130 485
- udzielone gwarancje, w tym:	78 418	37 162
- przetargowe	6 454	6 389
- dobrego wykonania kontraktu	63 653	30 773
- pozostałe	8 311	0
- poręczenie i weksle na rzecz instytucji finansowych	0	34 717
- wykup wierzytelności	64 409	58 606

44. INFORMACJA O ZNACZĄCYCH TRANSAKCJACH Z KLIENTAMI

Istotne transakcje z klientami, w przypadku gdy przychody z tymi kontrahentami stanowią 10% i więcej łącznych przychodów, zostały opisane w sprawozdaniu z działalności FAMUR SA.

45. INFORMACJE DODATKOWE

- W dniu 3 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia emitenta FAMUR S.A. ze spółką zależną GEORYT Sp. z o.o.
- W dniu 24 lutego 2015 FAMUR S.A. objął Akcje FAMUR FAMAK S.A. serii D o wartości nominalnej 1,00 zł każda za łączną cenę emisyjną wynoszącą 69 629 616,00 zł, udział w Spółce FAMUR FAMAK S.A. zwiększył się z 76,69% do 97,68%.
- W dniu 4 marca 2015 została podpisana umowa sprzedaży Akcji Spółki FAMUR FAMAK S.A. pomiędzy TDJ S.A. a FAMUR S.A., gdzie FAMUR S.A. nabył 4 165 Akcji. Cena sprzedaży jednej Akcji wyniosła 3,54 zł. Całkowita cena sprzedaży Akcji wyniosła 14 744,10 zł
- W dniu 4 marca 2015 została podpisana umowa sprzedaży Akcji Spółki FAMUR FAMAK S.A. pomiędzy Porto Investments Sp. z o.o. a FAMUR S.A., gdzie FAMUR S.A. nabył 8 872 Akcji. Cena sprzedaży jednej Akcji wyniosła 3,03 zł. Całkowita cena sprzedaży Akcji wyniosła 26 882,16 zł
- Zarząd FAMUR S.A. w dniu 9 marca 2015 r., postanowił podjąć działania mające na celu przeprowadzenie połączenia FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach (jako spółki przejmującej) ze spółką zależną Zakładem Maszyn Górniczych GLINIK Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach (jako spółki przejmowanej). Plan połączenia obu spółek został uzgodniony i podany do publicznej wiadomości w dniu 16 marca 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. w dniu 23 kwietnia 2015 r. podjęło uchwałę w sprawie połączenia obu spółek.
- W dniu 17 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Opolu Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmiany firmy spółki zależnej FAMAK S.A. Nowe brzmienie firmy to FAMUR FAMAK S.A.
- W dniu 26 marca 2015 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach dokonał rejestracji zmiany firmy spółki FAMUR Machinery Sp. z o.o. na FAMUR Pemug Sp. z o.o.
- W I kwartale 2015 r. FAMUR S.A. dokonał zapłaty 69,1 mln zł za pakiet kontrolny w FAMUR FAMAK S.A., w którym po podwyższeniu kapitału posiada 97,68% udziału w głosach podczas WZ spółki.
- W dniu 28 kwietnia 2015 r. FAMUR S.A. sprzedał swojej spółce zależnej FAMUR FINANCE Polskie Maszyny Górnicze S.A. SKA 100% udziałów w spółce FAMUR PEMUG sp. z o.o. upoważniających do 100% głosów podczas Zgromadzenia Wspólników spółki.
- W dniu 30 kwietnia 2015 r. spółka zależna Emitenta w drodze darowizny od TDJ Equity I sp. z o.o. nabyła 1 000 szt. akcji FAMUR S.A. Średnia jednostkowa cena nabycia wyniosła 2,92 zł za jedną akcję. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 0,01 zł, a łączna wartość nominalna nabytych akcji wynosi 10,00 zł. Nabyty pakiet stanowi 0,0002% kapitału zakładowego i daje 1 000 głosów na WZ FAMUR S.A., co stanowi 0,0002% w ogólnej liczbie głosów na WZ Emitenta.
- 30 kwietnia 2015 r. Zarząd FAMUR S.A. zdecydował o wydzieleniu ze struktury organizacyjnej Spółki aktywów odpowiedzialnych za działalność segmentu Infrastruktury Powierzchniowych Zakładów Górniczych. W wyniku planowanego podziału, wydzielone aktywa trafią do spółki FAMUR PEMUG sp. z o.o., która będzie prowadziła działalność związaną m.in. z budową górniczych wyciągów szybowych, zakładów przeróbki kopalin oraz innych zakładów przemysłowych w układzie „pod klucz”. FAMUR PEMUG sp. z o.o. ma zostać z kolei nabyty przez FAMUR FAMAK S.A. – spółkę, która będzie integrowała obszary działalności związane z powierzchniowymi aspektami górnictwa. FAMUR PEMUG sp. z o.o. przejmie wszystkie aktywa, które były do tej pory w Grupie FAMUR dedykowane działalności związanej z segmentem infrastruktury. Spółka będzie posiadała w swoim portfolio referencje w

- zakresie kompleksowej budowy górniczych wyciągów szybowych. Można do nich zaliczyć m.in. budowę największej wieży szybowej w Polsce w LW Bogdanka czy projektowanie, budowę i wyposażenie zakładów przeróbki węgla. Planowane działania mają na celu zwiększenie stopnia konkurencyjności Grupy FAMUR m.in. poprzez lepsze dostosowanie procesów operacyjnych i struktury organizacyjnej do prowadzonej działalności. Pozwoli to również na stworzenie jednoznacznego przekazu podziału kompetencji pomiędzy poszczególne spółki Grupy, natomiast sam podział nie będzie mieć wpływu na poziom skonsolidowanych przychodów generowanych przez Grupę FAMUR.
12. W dniu 1 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia emitenta FAMUR S.A. ze spółką zależną ZAKŁAD MASZYN GÓRNICZYCH „GLINIK” Sp. z o.o.
 13. W dniu 18 czerwca 2015 r., Zwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. podjęło uchwałę przekazania zysku netto wypracowanego w 2014 r. w całości na kapitał zapasowy.
 14. W dniu 18 czerwca 2015 r., Zwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. podjęło uchwałę o przeniesieniu zysku netto wypracowanego w 2014 r. spółki przejętej Georyt Sp. z o.o. na kapitał zapasowy FAMUR S.A.
 15. W dniu 17 sierpnia 2015 r., Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR FAMAK S.A. z siedzibą w Kluczborku podjęło uchwałę w sprawie przymusowego wykupu akcji akcjonariuszy mniejszościowych, skutkiem czego FAMUR S.A. zwiększył stan posiadania udziału w głosach podczas WZ spółki do 99,95%.
 16. W dniu 28 września 2015 roku nastąpiło podpisanie planu połączenia pomiędzy TDJ Equity III Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (jako spółka przejmująca) oraz Equity III TDJ Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. z siedzibą w Katowicach (jako spółka przejmowana). W dniu 11 stycznia 2016 r. tj. po dniu bilansowym Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników TDJ Equity III Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie połączenia obu Spółek. W dniu 2 marca 2016 r. Sąd Rejonowy Katowice - Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia TDJ Equity III Sp. z o.o. (jako spółka przejmująca) ze spółką Equity III TDJ Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (jako spółka przejmowana). Połączenie spółek nastąpiło na podstawie art. 492 §1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą za udziały, które spółka przejmująca wyda wspólnikom spółki przejmowanej, na warunkach określonych w Planie Połączenia udostępnionym na podstawie art. 500 § 2¹ Kodeksu Spółek handlowych bezpłatnie do publicznej wiadomości na stronie internetowej spółki przejmującej.
 17. W dniu 30 października 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. podjęło uchwałę o podziale Emitenta przez wydzielenie. W dniu 12 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania podziału Emitenta.
 18. W dniu 27 listopada 2015 r. nastąpiło sporządzenie planu przekształcenia spółki Famur Finance Polskie Maszyny Górnicze spółka akcyjna S.K.A. z siedzibą w Katowicach w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.
 19. Zarząd FAMUR S.A. w dniu 17 grudnia 2015 r., postanowił podjąć działania mające na celu przeprowadzenie połączenia FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach (jako spółki przejmującej) ze spółką zależną Famur Brand Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach oraz podał do publicznej wiadomości Plan połączenia obu spółek. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. w dniu 7 marca 2016 r. podjęło uchwałę w sprawie połączenia obu spółek.
 20. W dniu 18 grudnia 2015 r. Zarząd FAMUR S.A. podjął decyzję o ustaleniu i uruchomieniu Programu Emisji Obligacji oraz postanowił o emisji obligacji serii A, ustaleniu ich parametrów oraz dokonaniu przydziału obligacji serii A.
 21. W dniu 21 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia Galantine Sp. z o.o. (jako spółka przejmująca) ze spółkami przejmowanymi tj. Fabryką Maszyn „GLINIK” S.A., ZEH TDJ Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A., Invest 15 TDJ Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
 22. W dniu 30 grudnia 2015 r. nastąpiło podpisanie przez FAMUR S.A. ze wspólnikami Elgór + Zamet Sp. z o.o. z siedzibą w Piekarach Śląskich umowy inwestycyjnej dotyczącej planowanego połączenia Emitenta z Elgór + Zamet Sp. z o.o. Tym samym, w dniu 30 grudnia 2015 r. Zarząd FAMUR S.A. postanowił podjąć decyzję o zamiarze połączenia Emitenta ze spółką Elgór + Zamet Sp. z o.o. W dniu 15 stycznia 2016 r. Zarząd Famur S.A. podjął decyzję o przyjęciu planu połączenia Emitenta ze spółką Elgór + Zamet Sp. z o.o. oraz podał do publicznej wiadomości uzgodniony i podpisany przez obie Spółki plan połączenia.

46. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

1. W dniu 30 grudnia 2015 r. nastąpiło podpisanie przez FAMUR S.A. ze wspólnikami ELGÓR + ZAMET sp. z o.o. umowy inwestycyjnej dotyczącej planowanego połączenia Emitenta z ELGÓR + ZAMET sp. z o.o. z siedzibą w Piekarach Śląskich. W dniu 15 stycznia 2016 roku Zarząd FAMUR S.A. tj. po dniu bilansowym, podjął decyzję o przyjęciu planu połączenia FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach (jako spółka przejmująca) ze spółką Elgór + Zamet sp. z o.o. z siedzibą w Piekarach Śląskich (jako spółka przejmowana) oraz podał do publicznej wiadomości plan połączenia Emitenta ze spółką Elgór + Zamet sp. z o.o. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania, proces połączenia spółek FAMUR S.A. i Elgór + Zamet sp. z o.o. jest w toku. Z dniem 1 stycznia 2016 objęto kontrolę nad ELGÓR + ZAMET sp. z o.o. .
2. Na dzień 31 grudnia 2015 r. spółka FUGO S.A. posiadała 99% akcji własnych nabytych nieodpłatnie od spółki TDJ S.A. w celu ich umorzenia. Akcjonariuszem posiadającym 1% udziału w kapitale zakładowym Spółki był FAMUR FAMAK S.A. Dnia 3 grudnia 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FUGO S.A. podjęło uchwałę w sprawie umorzenia akcji oraz obniżenia kapitału zakładowego i zmiany statutu. W dniu 10 lutego 2016 r. tj. po dniu bilansowym Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu dokonał zarejestrowania obniżenia kapitału zakładowego FUGO S.A., ujawnienia spółki FAMUR FAMAK S.A. jako jedyne akcjonariusza FUGO S.A. oraz zmiany siedziby spółki z Konina na Kluczbork.

3. W dniu 22 stycznia 2016 r. tj. po dniu bilansowym Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach dokonał wpisu spółki FAMUR INVEST Sp. z o.o. w rejestrze przedsiębiorców.

Dnia 26 lutego 2016 roku tj. po dniu bilansowym Famur Invest Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach i Famur Famak S.A. z siedzibą w Kluczborku zawarły umowę sprzedaży udziałów spółki Famur Pemug Sp. z o.o. Tym samym z dniem 26 lutego 2016 roku spółka FAMUR FAMAK S.A. stała się jedynym wspólnikiem spółki Famur Pemug Sp. z o.o.

5. W dniu 11 marca 2016 tj. po dniu bilansowym FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach i FAMUR FAMAK S.A. z siedzibą w Kluczborku zawarły umowę sprzedaży udziałów spółki Famur India Mining Solutions Private Limited z siedzibą w New Delhi. Tym samym spółka FAMUR FAMAK S.A. z dniem 23 marca 2016 r. nabyła 99% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Famur India Mining Solutions Private Limited z siedzibą w New Delhi.

6. W dniu 1 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy Katowice Wschód w Katowicach dokonał zarejestrowania połączenia FAMUR SA (jako spółka przejmująca) ze spółką FAMUR Brand Sp. z o.o.(jako spółka przejmowana). Połączenie spółek nastąpiło na podstawie art. 492 §1 pkt. 1 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej – Famur Brand Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach - na spółkę przejmującą - FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach.

7. W dniu 17 marca 2016 r. doszło do podpisania umowy pomiędzy zależną od TDJ S.A. spółką celową (dalej: SPV) a Krzysztofem Jędrzejewskim – większościowym akcjonariuszem Kopex S.A. Zawarta umowa jest umową warunkową, która przewiduje przejście kontroli nad większościami pakietem akcji Kopex. Zgodnie z informacjami przekazanymi do FAMUR S.A. przez TDJ Equity I Sp. z o.o., realizacja wspomnianej umowy jest warunkowana między innymi:

- restrukturyzacją zadłużenia Grupy Kopex;
- satysfakcjonującymi wynikami przeprowadzonego badania due dilligence Grupy Kopex;
- otrzymaniem zgody organów antymonopolowych na koncentrację.

W informacji przekazanej do Zarządu FAMUR S.A., TDJ Equity I Sp. z o.o. zapewnił również, że po spełnieniu się wszelkich warunków zawieszających FAMUR będzie miał możliwość przejęcia kontroli nad wyżej wymienionymi aktywami.

47. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje z jednostką dominującą

za okres od 01.01.15 do 31.12.15	Sprzedaż usług	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ Equity I Sp. z o. o.	-	-	-	50 000	-	-	-	50 000	-
Razem	-	-	-	50 000	-	-	-	50 000	-

za okres od 01.01.14 do 31.12.14	Sprzedaż usług	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ Equity I Sp. z o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Transakcje z podmiotami powiązanymi

za okres od 01.01.15 do 31.12.15	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Inwestycje krótkotermino we	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ S.A.	-	180 997,21	-	-	67 450,63	74 778,90	5 533 938,87	-	4 008,50	-	443 523,37	-	17 954,58
PMG S.A.	-	1 265 039,79	83 440 710,28	15 126,09	-	-	-	43 763,54	-	-	3 489 295,36	-	3 732 926,93
DAMS GMBH	28 291,94	1 304 938,47	-	-	-	57,00	1 391 843,08	227 206,32	-	-	7 129 047,05	-	353 413,31
FAMUR FINANCE PMG SKA	-	13 800,00	-	2 980 100,00	-	-	-	5 905 685,70	-	-	217 385 427,91	-	1 230,00
FAMUR BRAND Sp zo.o.	-	16 200,00	-	-	-	2 013,20	42 528 000,00	1 925 156,54	-	-	94 859 225,58	-	1 476,00
FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o.	-	401 128,07	-	1 481,64	336 789,50	10 593,63	4 193 486,18	32 686,40	3 198 473,62	10 593,63	247 065,00	-	18 862,05
FAMUR PEMUG Sp zo.o.	-	15 394,03	-	2 818,48	42 265,74	352,58	526 500,00	-	-	-	-	-	-
OOO FAMUR ROSJA	688 409,52	4 435,17	7 593 323,04	-	-	-	904 324,96	-	-	-	119 184,33	4 393 067,71	6 454 928,84
OOO FAMUR UKRAINA	-	-	45 871,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46 098,35
TOO FAMUR KAZACHSTAN	-	-	2 462 269,42	-	-	-	743 562,98	-	-	-	104 131,63	905 155,79	2 363 016,96
Polska Grupa Odlewnicza S.A.	-	166 268,72	-	-	-	119 669,77	-	-	-	-	-	-	16 851,93
PIOMA - ODLEWNIA Sp. z o.o.	77 166,26	515 006,65	5 921,00	-	110 467,93	9 214 541,05	22 575 542,86	-	800,00	-	3 222 345,26	-	1 841 935,15
ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM S.A.	13 960,00	-	30 240,00	-	224,16	2 000,00	2 949 227,55	-	-	-	56 432,36	-	23 625,05
KUŹNIA GLINIK SPÓŁKA Z O.O.	-	237 546,00	13 870,00	-	18 986,76	3 000,00	13 100 783,62	-	-	-	1 414 763,39	-	35 946,75
ZAMET BUDOWA MASZYN S.A.	-	5 688,14	-	-	31 176,29	-	128 828,97	-	56 865,00	-	-	-	-
ZAMET INDUSTRY SA	-	265 138,25	-	-	-	3 685 469,02	116 758,40	-	-	-	10 302,55	-	485 729,66
NARZĘDZIA I URZĄDZENIE WIERNICZE GLINIK Spółka z.o.o	-	98 100,45	520,00	-	-	4 884,53	1 362 052,79	-	-	-	297 262,62	-	15 397,49

EQUITY III TDJ FINANCE SP. ZO.O. SKA	-	1 632,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	334,56
GALANTINE SP. Z O.O.	-	15 816,00	-	-	-	1 500,00	2 964 773,70	-	-	-	8 042,16	-	786,99
TDJ ESTATE SP. Z O.O.	-	21 600,00	-	-	-	5 131,56	93 823,75	-	-	-	-	-	812,00
INVEST 10 TDJ ESTATE SP. Z O.O. S.K.A.	-	1 800,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
CTG GLINIK	386 627,52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Famur Famak		5 776 221,51	1 317 895,00	196 265,30	-	50 517,78		447 975,10			20 455 355,10		1 437 592,22
Fugo Sp. zo.o.						11 060,20		4 530,00			5 571,90		22 764,23
BRIRI Separator		95 500,00					1 046,44	1 500 124,99			14 756,31		48,51
OOE Sp. zo.o.		300,00						652 142,66			326 832,70		369,00
FUNDACJA TDJ NA RZECZ EDUKACJI I ROZWOJU		5 760,00				179,64							752,18
STADMAR SP.Z O.O.		63 124,88				1 040,42	2 132 798,56				42 365,57		7 106,84
Razem	1 194 455,24	10 471 435,34	94 910 619,92	3 195 791,51	567 903,43	13 126 257,74	103 398 513,92	8 587 003,60	3 260 147,12	10 593,63	349 630 930,15	5 298 223,50	16 879 959,58

za okres od 01.01.14 do 31.12.14 dane przekształcone	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Inwestycje krótkoterminowe	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ S.A.	266,00	195 999,47			3 191,99	47 433,17	5 372 695,45				466 822,85		24 800,51
FAMAK S.A.												5 308 371,93	28 871,96
FUGO SP Z O.O.											433 575,00		
FUNDACJA TDJ NA RZECZ EDUKACJI I ROZWOJU		2 872,00				7 875,17				1 790 000,00			624,33
PMG S.A.		20 100,00						14 069,53			20 139 677,16		386 985,44
GEORYT Sp z o.o.		163 934,38				431,00	551 191,29	260 462,64		19 000,00	13 320 066,61		26 314,45
DAMS GMBH	36 838,64	28 179,54	1 119 128,72			978,32	1 119 375,98	141 712,17			4 427 225,83		20 818,59
ZMG GLINIK Sp. z o.o.	52 953 615,51	5 057 996,72	18 003 493,51	650 956,51	6 900,00	379 818,73	140 790 198,24	544 100,99	7 943 256,90	-	-	-	29 737 274,99
FAMUR FINANCE GEORYT Sp zo.o.		13 800,00						4 752 114,09			201 317 980,04		1 230,00
FAMUR BRAND Sp zo.o.		16 240,80					43 200 000,00	740 156,10			52 005 736,27		1 491,01
FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o.	1 451,19	757 865,00		10 322,76	28 332,00	27 098,18	12 919 680,85	848,23			5 245 851,69	1 320,52	49 985,36
FAMUR MACHINERY Sp zo.o.		75 938,70		2 930,92		204 665,63	276 500,00	1 104,66				371 385,58	115,16
OOO FAMUR ROSJA	829 547,36		5 804 524,18							57 882,34			553 902,06
OOO FAMUR UKRAINA	145 865,19		685 952,53				447 459,95			258 584,68			4 942,94
TOO FAMUR KAZACHSTAN	119 202,19						676 728,03			908,42			118 857,87
FAMUR INDIA MINING SOLUTONS							244 472,00						
Polska Grupa Odlewnicza S.A.		36 925,81				139 238,10							14 791,54
PIOMA - ODLEWNIA Sp. z o.o.	88 153,54	467 648,32	5 616,00			7 322 642,61	12 542 908,24		132 500,00		2 349 192,23		903 346,45

ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM S.A.		38 950,00				44 202,37	704 789,92						17 467,64
KUŹNIA GLINIK SPÓŁKA Z O.O.	30 560,00					1 000,00	6 089 262,57			1 811 020,90			2 706,00
ZAMET BUDOWA MASZYN S.A.		559 560,00					195 823,70			13 347,20			
ZAMET INDUSTRY SA		813 149,86				3 243 072,10	130 312,96			45 622,00			801 858,01
FABRYKA MASZYN GLINIK SA		5 156,00											138,99
NARZEDZIA I URZĄDZENIE WIERTNICZE GLINIK Spółka z.o.o		28 800,00	1 460,00			10 064,27	62 001,63						4 152,63
PEMUG SA							139,50						
EQUITY III TDJ FINANCE SP. ZO.O. SKA		1 384,29											167,28
GALANTINE SP. Z O.O.		995,00											
TDJ ESTATE SP. Z O.O.		29 318,07				8 685,41			49 112,00				1 879,51
INVEST TDJ ESTATE SP. Z O.O.S.K.A						373,64							
INVEST 10 TDJ ESTATE SP. Z O.O. S.K.A.		1 800,00											
DENNING A11 SP. ZO.O. SKA		480,00											540,90
CTG GLINIK	156 104,98		266 321,70										
Razem	54 361 604,60	8 317 093,96	25 886 496,64	664 210,19	38 423,99	11 437 578,70	225 323 540,31	6 454 568,41	8 124 868,90	2 126 375,44	301 576 117,78	5 681 078,03	32 703 263,62

48. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

Wynagrodzenia członków Zarządu i organów nadzoru Jednostki dominującej za okres od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku zaprezentowane zostały w tabelach poniżej

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, zarządzającym Spółką FAMUR SA

Wynagrodzenie Zarządu	Netto / zł /
Mirosław Bendzera	618.478,54
FAMUR SA	618.478,54
Zawiszowska Beata	405.860,09
FAMUR SA	405.860,09
Zbigniew Fryzowicz*	1.288,00
FAMUR SA	1.288,00
Henryk Sok**	1.288,00
FAMUR SA	1.288,00
Zdzisław Szypuła***	1.288,00
FAMUR SA	1.288,00
Razem	1.028.202,63

Pan Zdzisław Szypuła został powołany do Zarządu FAMUR SA z dniem 02-06-2015r.

Pan Henryk Sok został powołany do Zarządu FAMUR SA z dniem 02-06-2015r.

Pan Zbigniew Fryzowicz został powołany do Zarządu FAMUR SA z dniem 02-06-2015r.

*Ponadto Pan Zbigniew Fryzowicz w okresie VI-XII 2015 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy z umowy o pracę w FAMUR S.A w kwocie: 137 765,65 zł.

**Ponadto Pan Henryk Sok w okresie VI-XII 2015 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy z umowy o pracę w FAMUR S.A w kwocie: 114 425,33 zł.

***Ponadto Pan Zdzisław Szypuła w okresie VI-XII 2015 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy z umowy o pracę w FAMUR S.A w kwocie: 114 367,33 zł.

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, nadzorującym Spółkę FAMUR SA

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	Netto / zł /
Domogała Tomasz*	12.417,52
z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	12.417,52
Uhl Tadeusz	22.891,67
z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	22.891,67
Czesław Kisiel	8.410,20
z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	8.410,20
Wojciech Gelner	1.609,51
z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	1.609,51
Jacek Osowski	1.453,59
z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	1.453,59
Bogusław Galewski	1.032,26
z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	1.032,26
Razem	47.814,75

Pan Tomasz Domogała został powołany do Rady Nadzorczej FAMUR S.A. na kolejną kadencję z dniem 18-06-2015r.

Pan Czesław Kisiel został powołany do Rady Nadzorczej FAMUR S.A. na kolejną kadencję z dniem 18-06-2015r.

Pan Wojciech Gelner został powołany do Rady Nadzorczej FAMUR S.A. na kolejną kadencję z dniem 18-06-2015r.

Pan Jacek Osowski został powołany do Rady Nadzorczej FAMUR S.A. na kolejną kadencję z dniem 18-06-2015r.

Pan Bogusław Galewski został powołany do Rady Nadzorczej FAMUR SA z dniem 18-06-2015r.

Panu Tadeuszowi Uhl wygasła kadencja w Radzie Nadzorczej FAMUR SA z dniem 18-06-2015r.

*Ponadto Pan Tomasz Domogała w okresie I-XII 2015 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenie w kwocie 20 244 zł. netto

49. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Spółka FAMUR S.A. zawarła w dniu 10 lipca 2015 roku umowę na usługi audytorskie z Ernst & Young Audit Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie przy ul. Rondo ONZ 1, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000481039, Wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 130 (prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów). Wynagrodzenie dla podmiotu badającego księgi FAMUR S.A. za rok 2015 wynosi łącznie 146 000,- zł netto, w tym:

45 000,00 zł netto- za przegląd skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania FAMUR S.A. i przegląd skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR,

101 000,00 zł netto - za roczne badanie jednostkowego sprawozdania spółki FAMUR S.A. i za roczne badanie skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR.

Mirosław Bendzera - Prezes Zarządu

Beata Zawiszowska - Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Fryzowicz - Wiceprezes Zarządu

Zdzisław Szypuła - Wiceprezes Zarządu

Dawid Gruszczyk - Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Katowice, dnia 27 kwietnia 2016 roku